

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

ЗВЯЗДА

23 Чэрвеня 2016 г.

ЧАЦВЕР

№ 118 (28228)

Кошт 2100 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

ШЧЫРА З НАРОДАМ ГУТАРКУ ВЕСЦІ

У нашай дзяржаве стала ўжо традыцыяй раз на пяць гадоў раіцца з народам аб тым, якім шляхам ісці далей, праз яго выбраных прадстаўнікоў. Усебеларускі народны сход, які ўпершыню быў скліканы па ініцыятыве Прэзідэнта краіны дваццаць гадоў таму, сёння спраўдзіўся як унікальны інстытут народаўладдзя. Сёлета ён сабраўся пяты раз і чаканні ад яго дакладныя: павінен быць вызначаны курс краіны на наступнае пяцігоддзе, прыярытэты яе развіцця. Агучаная ў асноўных палажэннях праекта Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны на 2016—2020 гады галоўная мэта — павышэнне якасці жыцця насельніцтва на аснове росту канкурэнтаздольнасці эканомікі, прыцягнення інвестыцый і інавацыйнага развіцця. Для дасягнення пастаўленых мэт развіцця краіны будзе грунтавацца на такіх прыярытэтах, як інвестыцыі, занятасць, экспарт, інфарматызацыя, моладзь.

Удзельнікамі мерапрыемства сталі 2,5 тыс. чалавек. На форуме сабраліся прадстаўнікі ўсіх слаёў грамадства: рабочыя, працаўнікі вёскі, работнікі сацыяльна-культурнай сферы і СМІ, вайскоўцы, прадпрыемальнікі, студэнты, навучэнцы сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў, пенсіянеры. Сярод дэлегатаў сходу таксама кіраўнікі органаў дзяржаўнага кіравання, прадпрыемстваў і арганізацый, парламентарыі, дэпутаты мясцовых Саветаў, прадстаўнікі палітычных партый, грамадскіх аб'яднанняў. На форум запрошана каля 150 гасцей, у тым ліку амаль 100 — з-за мяжы.

У час Усебеларускага народнага сходу з дакладам выступіў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка. Кіраўнік дзяржавы адзначыў вынікі і перспектывы сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны на сучасным этапе, абазначыў праблемныя пытанні і шляхі іх вырашэння. У выступленні былі закранутыя таксама пытанні знешняй палітыкі Беларусі, наладжвання ўзаемавыгадных партнёрскіх адносін з рознымі краінамі і інтэграцыйнымі аб'яднаннямі.

ФОТА БЕЛТА

РАЗАМ — ЗА МОЦНУЮ І КВІТНЕЮЧУЮ БЕЛАРУСЬ

Даклад Прэзідэнта А. Р. Лукашэнка на пятым Усебеларускім народным сходзе

Дарагія сябры!
Гэта, натуральна, сур'ёзны этап у жыцці нашага грамадства, тым больш кожнага з нас, выбраных і запрошаных на Усебеларускі народны сход.

Натуральна, не толькі сёння, але і ўчора кожнага з нас адольвалі некаторыя думкі. Не хацеў сказаць гучна, але ўсё ж скажу пафасна: кожны прыхаў сюды з чымсьці сваім. Можа быць, ён выкажа гэта ў ходзе нашага Усебеларускага народнага сходу; можа быць, гэтая думка ці прапанова застануцца з ім, але, збіраючыся з усіх куткоў нашай невялікай, кампактнай краіны, праязджаючы па дарогах нашых, нас адольвала адна думка: усё-такі мы жывём у прыгожай, не пакрыўджанай Богам і прыродай краіне!

Сёння юбілей — 75 гадоў пачатку Вялікай Айчыннай вайны. Сумны, на жаль, юбілей. Трэць насельніцтва Беларусі загінула, памерла ад ран. Мы вельмі доўга папаўнялі тыя страшныя страты той страшнай вайны мінулага стагоддзя. Нашы суйчыннікі пайшлі ад нас тады дзесяцімі, дзесяцімі тысячамі, пра якую я толкі што сказаў. Давайце будзем удзячнымі нашчадкамі той Перамогі і ўшануем памяць усіх загінуўшых хвілінай маўчання.

(Хвіліна маўчання.)

Паважаныя сябры!
Дазвольце мне, нягледзячы на тое, што ўсе мы абраныя нашым беларускім народам, ад імя гэтага беларускага народа вітаць вас на галоўным агульна-народным форуме нашай краіны!

Права чалавека і грамадзяніна на ўдзел у кіраванні справамі дзяржавы з'яўляецца неад'емным патрабаваннем нашага часу.

Актыўнасць, з якой жывяць краіны ўключыліся ў падрыхтоўку і правядзенне сходу ў працоўных калектывах, па-

месцы вучобы, службы, жыхарства, яшчэ раз даказала, што наш з'езд — рэальна дзейны механізм народаўладдзя.

Лічу, што наш дэвіз «Разам — за моцную і квітнеючую Беларусь» сімвалізуе пераемнасць і з'яднанасць грамадства дзеля добра нашай Радзімы.

Мы цнім грамадскую думку, пажаданы і плённыя ідэі, накіраваныя на паступовае развіццё рэспублікі ў эканамічным, сацыяльным і культурным планах.

Беларусы хочаць захаваць мір і спакой у краіне, настроены на стваральную працу ў імя сваёй будучыні і будучыні падрастаючага пакалення.

Галоўная мэта форуму — абмеркаваць актуальныя пытанні нашага жыцця, разгледзець на агульнарэспубліканскім узроўні праблемы рэгіянальнага маштабу, прыйсці да кансалідацыйнай думкі адносна вырашэння стратэгічных задач і планаў развіцця эканомікі на новы пяцігадовы перыяд.

У зале дэлегаты, якія прадстаўляюць раёны, гарады, практычна ўсе буйныя прадпрыемствы рэспублікі, якія канкрэтнымі справамі заслужылі аўтарытэт сярод грамадзян. Тут таксама прадстаўлены палітычныя партыі і грамадскія аб'яднанні.

Людзі розных узростаў, пакаленняў і прафесій, вы прадстаўляеце насельніцтва ўсёй нашай краіны, усіх рэгіёнаў нашай Радзімы.

Нам аказаны не толькі выскі давер грамадзян, але і ўскладзена вялікая адказнасць. Разам мы павінны прыняць рашэнне па самых важных пытаннях развіцця беларускай дзяржавы і грамадства. Такое права нам дадзена Законам Беларусі «Аб рэспубліканскіх і мясцовых сходах».

Паважаныя таварышы!
На нашым форуме прысутнічаюць прадстаўнікі брацкай Расіі, замежныя госці і замежныя дыпламаты. Давайце разам з вамі сардэчна павітаем усіх шчырых сяброў нашай краіны!

(Апладысменты.)

Усебеларускі народны сход па праве з'яўляецца адной з найважнейшых формаў прамой дэмакратыі і грамадскім інстытутам сучаснай Беларусі, які апраў-

даў сябе. Адкрытая і сумленная размова з людзьмі стала нормай жыцця для ўлады і ўсіх службовых асоб дзяржавы.

На парадку дня сходу — абмеркаванне праекта асноўных палажэнняў Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на пяцігодку — 2016 — 2020 гады.

Гэты дакумент дастаткова аб'ёмны, ахоплівае разнастайныя сферы жыццядзейнасці беларускага народа, ён накіраваны на салідарныя дзеянні дзяржавы і грамадства ў дасягненні пастаўленых мэт.

У ім абгрунтаваны шляхі павышэння канкурэнтаздольнасці эканомікі і якасці жыцця беларускіх грамадзян, удасканалення інстытуцыйнага асяроддзя. Распрацаваны правыя і сацыяльна-эканамічныя механізмы рэалізацыі пастаўленых задач і прыярытэтаў, адлюстраваны найбуйнейшыя інвестыцыйныя праекты, якія плануецца да ўкаранення ў бягучай пяцігодцы.

Усе неабходныя дакументы ў вас маюцца на руках, больш за тое, а мы нічога не ўтойвалі, праект праграмы быў апублікаваны ў сродках масавай інфармацыі, усё ахвотна знаёміцца з ім знаёміліся.

Лічу сёння галоўным дакладнае бачанне будучыні краіны. Мы павінны ўдакладніць задачы па рэалізацыі нашага стратэгічнага развіцця. Таму патрэбна вельмі шчыра, сумленна і прычынава размова.

Пры гэтым я хачу звярнуць вашу ўвагу на даклад Прэзідэнта. Яго асабліва важна будзе ў тым, што мы паспрабавалі сказаць тое, што не сказана раней па тэме, аб'яўляючы ўжо вядомыя палажэнні развіцця краіны, якія ўжо гучалі, у мэтах вызначэння стратэгіі развіцця Беларусі на будучую пяцігодку.

Пры гэтым я хачу бы папрасіць вас: выказвайце сваю думку ўпэўнена, акцэнтуйце ўвагу на запятах і спадзяваных людзей, якія вас ўпаўнаважалі іх прадстаўляць, прапануйце рашэнні.

Вельмі спадзяюся, прагучыць шмат карысных і канструктыўных прапановаў, якія будуць улічаныя пры падрыхтоўцы нарматывных прававых актаў дзяржаўнымі органамі.

Паважаныя сябры, дазвольце пяты Усебеларускі народны сход аб'явіць адкрытым.

(Гучыць Дзяржаўны гімн Рэспублікі Беларусь.)

Паважаныя дэлегаты, удзельнікі і госці пятага Усебеларускага народнага сходу!

Да нашага сённяшняга сходу, можна сказаць, да народнага веча, з'езда, прыцягнута ўвага грамадства.

Пункты гледжання, меркаванні розныя. Многія чакаюць адказу на ключавыя пытанні. З якімі вынікамі мы завяршылі пяцігодку? Што атрымалася, а што не? У чым прычыны цяперашніх цяжкасцяў? Што мы рабілі правільна, а ў чым, магчыма, памыліліся? І галоўнае — што чакае нас у будучыні? Якім курсам пойдзе наша дзяржава далей? Як мы будзем жыць і працаваць? І чаго чакаць усёй краіне і кожнаму яе грамадзяніну?

Ясныя адказы на гэтыя пытанні і павінны даць мы з вамі. У гэтым заўсёды была асабліва роля і, калі хочаце, асабліва місія Усебеларускіх народных сходаў.

Бо наш з вамі сённяшні з'езд — гэта не фармальнае параднае мерапрыемства і не даніна рытуалу, а правараная часам жывая сувязь улады з народам, магчымае спакойна, удумліва падвесці вынікі мінулага, выпрацаваць стратэгію будучыні.

Некаторыя задаваліся пытаннем: чаму сход праходзіць менавіта цяпер, а не напрошадні прэзідэнцкіх выбараў?

Адказ прасты. Усебеларускі народны сход праводзіць лагічна тады, калі можна падвесці і трэба падвесці рэальныя вынікі працы за пяцігодку, ацаніць дасягненні і памылкі, глыбока зразумець сусветныя тэндэнцыі ў эканоміцы. Толькі пры гэтых умовах рашэнні могуць быць дакладнымі, прадуманымі і выверанымі.

Шмат хто і ў грамадстве, і ў сродках масавай інфармацыі звярнуў увагу на дату нашага сходу — 22 чэрвеня. Мы толькі што пра гэта казалі. Гэта сапраўды сімвалічная, трагічная і, самае галоўнае, павучальная дата. Роўна 75 гадоў таму пачалася самая страшная і кровапралі-

ная вайна ў гісторыі. Мы добра памятаем яе ўрок. І галоўны ўрок складаецца ў тым, што люблю, нават самую вялікую, будзь можна адолець толькі разам.

Калі перад тварам цяжкасці народ гуртуецца, а людзі не падаюць духам, то любяць перашкоды пераадоляць і любяць мэты дасягаць.

І яшчэ адзін найважнейшы ўрок дае нам мінулае. Нельга быць бестурботнымі і самаўпэўненымі. Нельга легкадумна ставіцца да будучыні. Нельга дазваляць заспець сябе знянацку, як гэта было ў тыя гады. Трэба ўмець свечасова прадбачыць і прадухліць небяспеку.

На шчасце, сёння ў нас няма такой трагічнай сітуацыі, як тры чвэрці стагоддзя назад. У Беларусі мір, спакой, пара-

дак. Мы жывём на сваёй зямлі — жывём сціпла, але ў дастатку.

На прыкладзе нашых суседзяў мы пераканаліся: мір — вялікая, найвялікшая каштоўнасць! Страціць яго вельмі лёгка, а шлях ад міру да вайны можа быць вельмі кароткім.

Адзінства народа, мабілізацыя ўсіх яго сіл — вось што трэба не толькі для таго, каб выстаяць у ліхі час, але і для таго, каб прадухліць яго прыход. Зберагчы мір у краіне і зберагчы саму краіну.

У сувязі з гэтым абараназдольнасці і бяспекі нашай дзяржавы мы надаём першараднае значэнне. У нас распрацаваны і прыняты Канцэпцыя нацыянальнай бяспекі і новая рэдакцыя Ваеннай дактрыны.

І ў сфармуляваны асноўныя задачы і вызначаны напрамкі дзейнасці з улікам сучасных пагроз і выклікаў.

Падкрэсліваю, галоўнае для нашай дзяржавы — міралюбівае шматвектарнае знешняя палітыка.

Сённяшняя сітуацыя ў свеце характарызуецца абвастраннем барацьбы дзяржаў за лідзіруючыя пазіцыі і кантроль над рынкамі сыравінных рэсурсаў. Імкненне геапалітычных цэнтраў сілы да пашырэння зон свайго стратэгічнага ўплыву прывяло да ўшчамлення і блакіравання інтарэсаў іншых дзяржаў, правакавання напружанасці і спырля ўзмацненню міждзяржаўных супярэчнасцяў.

СТАР. 2

ФОТА БЕЛТА

РАЗАМ — ЗА МОЦНЮ

(Працяг. Пачатак на 1-й стар.)

На працягу апошніх гадоў мы бачым, як дэградуюць механізмы забеспячэння міжнароднай бяспекі. Грубае ўмяшанне «моцных гэтага свету» запальвае цэлыя рэгіёны.

На гэтым фоне расвітаюць радыкальны экстрэмізм і міжнародны тэрарызм, якія, запэўняючы вакуум беззаконства, разрастаюцца да квазідзяржаў і пачынаюць дыктаваць умовы ўсяму свету.

Беларусь, знаходзячыся ў геаграфічных цэнтры Еўропы, не можа заставацца ў баку ад гэтых выпадкаў і пагроз, якія адбываюцца не толькі недзе далёка ад нас, але ўжо, на жаль, зусім побач — ля нашага парог.

Выстройванне міралюбівай і добра-суседскай палітыкі, непрымальнасць выкарыстання сілы ў вырашэнні міжнародных супярэчнасцяў дазволілі нам стаць асноўнай пласцінкай для перагавораў па ўрагуяванні ўзброенага канфлікту ў нашай роднай Украіне.

Сёння сувесная супольнасць разглядае Беларусь як донара рэгіянальнай бяспекі. Прыёмыя, нас час пачулі і зразумелі наша шчырае жаданне даламаці хутэйшым усталёванню міру на ўкраінскай зямлі. Мы гэтай пазіцыі, і я сабе іста, прытрымліваемся да гэтага часу.

Гісторыя нас навучыла, што любая міжнародная палітыка павінна быць падмацавана рэальнай здольнасцю дзяржавы абараніць свой народ.

Закраняючы пытанні бяспекі, я ўвесь час паўтараю тэзіс «Порах тэрор трымаць сухім». Наяўнасць богабогаў Узброеных Сіл, сістэмы тэрытарыяльнай абароны і эфектыўных інстытутаў забеспячэння правапарадку — гэта гарантыя міру і спакою на нашай зямлі. Але і тут я хачу падкрэсліць думку пра тое, што абаронная моц краіны абараняецца на не эканамічную моц і сілу духу народа.

Колькасць, структура сілавых ведамстваў прыведзены ў адпаведнасць з аптымальнымі патрэбамі надзейнай абароны і эканамічнымі магчымасцямі дзяржавы. Гэта не значыць, што мы спыніліся ў аптымізацыі сілавых структур. Мы гэта робім пастаянна, будзем рабіць і далей.

Адной з найважнейшых задач у ваеннай сферы з'яўляецца забеспячэнне войскаў найноўшым узбраеннем і тэхнікай. Без гэтага мы не можам абараніць нашу зямлю.

Нашы навукоўцы сумесна з арганізацыямі абароннага сектара эканомікі распрацавалі і паспяхова выпрабавалі ва ўмовах густанаселенай Беларусі, а не на пустынных палігонах, рэактыўную сістэму залпавага агню «Паланец», якая адбывае найлепшым сувесным узорам высокадакладнай зброі. Ачынню сістэму! Гэта сведчыць пра тое, што ў нас створаны новы перспектывны напрамак — ракетнабудаванне, вытворчасць магчымых зброі стрымліваная. Яна ўжо з гэтага года паступае на ўзбраенне нашай арміі, што значна ўмацавае абароназдольнасць Беларусі.

Не буду ўтойваць, мы хачелі гэтым самым з ваеннымі падзеямі ўсёй краіне і вам, дэлегатам з'езда, падарунак пятага Усебеларускага народнага сходу, які гарантуе чыстае неба нашаму народу.

(Апладысменты.)

Працягненца развіцця ваеннага і ваенна-тэхнічнага супрацоўніцтва з брацкай Расійскай Федэрацыяй у сістэме рэгіянальнай групы войскаў, а таксама з краінамі Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы і іншымі дзяржавамі.

Беларускую армію сёння на правае можна назваць школай мужнасці, грамадзянскасці і патрыятызму.

За апошнія гады нам прыняты меры па арганізацыі пагранічнай бяспекі краіны. Тым больш становіцца нас, на жаль, зноў жа, на жаль, да гэтага змушае, асабліва на паўднёвых рубяжах нашай Айчыны, ды і на Захадзе таксама.

Рэалізацыя комплекс мерапрыемстваў па ўдасканаленні сістэмы аховы дзяржаўных межаў, у першую чаргу, які ўжо скажаць, на паўднёвым кірунку. Выстаўлены новыя падраздзяленні, створана інтэграваная сістэма аховы мяжы, укараняюцца сучасныя ўзоры ўзбраення і тэхнікі.

Створаная сістэма — гэта эфектыўны шчыт на шляху тэрарызму, наркатрафікі і нелегальнай міграцыі.

Не менш важнай дзяржаўнай задачай з'яўляецца абарона правоў і законных інтарэсаў грамадзян, барацьба са злачынасцю.

Праваахоўнымі органамі адзначаецца ўстойлівае зніжэння злачынстваў у ўзроўні. Мы вядзем жорсткую барацьбу з наркаманіяй і незаконным абарачэннем наркотыкаў, павышаюцца выніковасць у сферы процідзеяння гандлю людзьмі. Штогод скарачаецца ўзровень дарожна-транспартнага траўматызму.

Можна з упэўненасцю сцвярджаць, што мы здольныя абараніць суверэнітэт і тэрытарыяльную цэласнасць нашай краіны, мір і парадак у дзяржаве.

(Апладысменты.)

Паважаныя таварышчы! На пятым Усебеларускім сходзе мы павінны абмеркаваць планы на пятыя пяцігодку, дакладна вызначыць наш шлях у будучыню.

На наш разгляд, паважаныя дэлегаты, выносіцца Праграма развіцця Беларусі на 2016 — 2020 гады. Нам трэба будзе абмеркаваць, дапрацаваць і прыняць яе.

Скажу адразу: ў гэтай праграме ёсць свае асаблівасці, сама меней тры.

Першая. Гэта праграма развіцця, а не застою; праграма будучыні, а не мінулага; праграма дзеянняў, а не чаканняў.

Мы выдатна разумеем: праблемы не вырашаюцца самі сабой, крызісныя з'явы не знікнуць па ўзмаху чароўнай палачкі. Менавіта таму ў аснову праграмы пакладзены прынцыпы прагрэсу і адкрытасці. Мы робім ставку на веды і тэхналогіі. У гэтым ключ да вырашэння бягучых праблем і руху наперад.

Другая асаблівасць. Гэта рэальная праграма, без лішніх абяцанняў і нязбытных планаў. Тут аналізуюцца не толькі аб'ектыўныя факты, але і нашы памылкі. І прапануюцца шляхі іх выпраўлення.

Наколькі дакладны гэты аналіз, колькі дакладныя і глыбокія тыя меры,

якія прапануюцца, — усё гэта нам трэба будзе абмеркаваць разам.

І трэцяя асаблівасць. Гэта праграма эвалюцыі, а не рэвалюцыі. У ёй мы цвёрда захоўваем пераемнасць нашага курсу і базавыя асновы беларускай мадэлі развіцця. Мы катэгарычна праціўнім радыкалізму, шоку і ломкі ўсяго і ўся.

Дзяржава для народа, справядлівасць, абарона простага чалавека — гэта тое, на чым стаяла і стаяць будзе беларуская дзяржаўнасць.

Для выпрацоўкі планаў на пяцігодку ў нас ёсць дакладны арыенцір — перадавыбарная праграма Прэзідэнта. Яна падтрымана беларускім народам.

Частка пастаўленых задач камусьці можа здацца напружанай. Але іншага выйсця ў нас проста няма. Мы не можам адмовіцца ад развіцця. Не можам пагадзіцца з тым, што нас чаквае застой ці горш — адкат назад.

Мы можам і павінны знайсці рэзервы росту!

Мы можам і павінны мабілізаваць! Мы можам і павінны даць другое дыханне эканоміцы і забяспечыць новыя прыры!

1. АБ ВЫНІКАХ ПРАЦЫ: ПЛЮСЫ І МІНУСЫ

Скажу адразу: для аб'ектыўнага аналізу сітуацыі, якая склалася, нельга абмяжоўвацца толькі апошнім годам пяцігодкі. Трэба глядзець шырэй. Сёлетня мы адзначаем 25-годдзе суверэнітэту Беларусі. Мы павінны ўспомніць увесь шлях станаўлення незалежнасці нашай дзяржавы.

Для гэтага не патрэбны ні архівы, ні гісторыкі. Кожны з нас выдатна памятае і развал 90-х гадоў, і будаўніцтва новай краіны. Мы з вамі стваральнікі і прамыя ўдзельнікі гэтага вялікага гістарычнага працэсу.

Крушэнне Савецкага Саюза сапраўды было найбуйнейшай геапалітычнай катастрафай стагоддзя. Яна стала сапраўднай драмай і для беларускага народа.

Зберажэнні грамадзян былі абсяцзены, старыя ідэалы разбураны. Масавая беднасць стала ўспрымацца як норма.

Усё гэта адбывалася на фоне цяжкага эканамічнага спаду, нестабільных фінансаў, паралічу сацыяльнай сферы.

У тыя гады народу Беларусі трэба было адначасова адстаяць суверэнітэт і дакладна, абсалютна дакладна вызначыць новы курс у будаўніцтве эканомікі і грамадства.

Памылкі быць не павінна. Мы ішлі на тонкім лёдзе. І, не дай Бог, крок налева — крок направа, мы б з вамі ў гэтай зале не знаходзіліся.

Можна, хто скажа: «Ну што там — Усебеларускі народны сход... Гэта Лукашэнка прудыму нешта». Тут ёсць старажылы, якія прысутнічалі на першым Усебеларускім народным сходзе і якія памятаюць тыя часы і тыя прычыны, што пабудзілі імянае сабрацьці Усебеларускі народны сход. І гэта б тады не падтрымка дэлегатаў, якія прыехалі з усіх куткоў краіны, дэлегатаў, якія яшчэ не ведалі Лукашэнка як прэзідэнта, яны былі апантанымі адной мэрай — трэба ратаваць краіну, бяда прыйшла да нашага парог. І калі б тады не вы, вашы калегі, якія сабраліся тады, калі б вы тады не казалі цвёрда «не» рэвалюцыі, яшчэ раз падкрэсліваю — нас бы тут не было.

Вось уся каштоўнасць таго першага Усебеларускага народнага сходу, традыцыі якога мы падтрымліваем і цяпер.

У тыя гады вылучы некаторыя віду прадукцыі альбо наогул спыніўшы, альбо скараціўшы ў 5-10 разоў. У значнай ступені былі страчаны навукова-тэхнічныя пазіцыі, адбыўся адток кваліфікаваных кадраў.

Менавіта Беларусі як вытворца канчатковай прадукцыі найбольш востра адчула наступствы разбурання адзінага народнагагаспадарчага комплексу.

Стараліся перадумовам, каб Беларусь апынулася «пад знешнім кіраваннем». Былі спробы расцягнуць смачныя кавалкі дзяржаўнасці, а народ пакінуць жабраком.

На шчасце, у нашай краіне гэтага не адбылося. Мы выбралі свой шлях — не шоквайці тэрэпіі, а эвалюцыйнага развіцця.

На першым этапе станаўлення суверэнтэту краіны Сталеў (1995-2005 гады) 10 гадоў мы аднаўлялі краіну. Удумайцеся: 10 гадоў, на працягу якіх іншыя краіны ўжо ішлі наперад — развівалі новыя вытворчасці, выяходалі новыя тэхналогіі, будавалі аб'екты сацыяльнай сферы, мы аднаўлялі тое, што было разбурана!

Яшчэ больш пагоршылі сітуацыю наступствы аварыі на Чарнобыльскай атамнай станцыі. Суккупна шкода беларускай эканоміцы складала прыкладна 235 мільярдаў долараў, што раўнялася 32 біджэтам БССР 1985 года. Таму адшуквалі дадатковыя рэсурсы на вырашэнне чарнобыльскіх праблем.

Мы не маглі кінуць людзей у бядзе. Наш народ стойкі і мучна пераадоляваў цяжкасці і нягоды.

Вынік — Беларусь перайшла на постсавецкай прасторы па асноўных параметрах дасягнула ўзроўню дакрызіснага 1990 года.

За кошт чаго выйшлі? За кошт працавітасці і адзінства народа, цвёрдасці і сумленнасці нашай палітыкі, выверанага курсу, які мы тады ўзялі.

Другі маштабны этап развіцця беларускай эканомікі — гэта пераход 2005-2015 гадоў чціпершага стагоддзя.

Галоўны акцэнт быў зроблены на забеспячэнне стабільнасці эканамічнага развіцця. Гэта час сістэмнай мадэрнізацыі ўсіх сектараў эканомікі. Аднавіўшы тое, што было страчана, мы заняліся ўбудаваннем эканомікі краіны ў сувесны рынак, даганяючы лідараў, якія пайшлі далёка наперад у вытворчасці і тэхналогіях.

З 2005 па 2009 год развіццё адбывалася за кошт аперэдажнага росту эканамічнай эканомікі, росту асноўных параметраў дасягнула ўзроўню дакрызіснага 1990 года.

Высокія тэмпы эканамічнага росту ў гэты перыяд спрыялі вырашэнню многіх сацыяльных задач. Мы змаглі накі-

раваць значныя аб'ёмы інвестыцый у сацыяльную сферу і жыллёвае будаўніцтва. Удумайцеся, амаль палову ўсё інвестыцый.

Эканоміка Беларусі развівалася хуткімі тэмпамі, нават нягледзячы на ​​сувэтных фінансавы крызіс 2008 — 2009 гадоў.

Валавы ўнутраны прадукт Беларусі ў першы дзесяць гадоў новага тысячагоддзя павялічыўся амаль у 2 разы, рэальныя грашовыя даходы — больш чым у 3 разы. Удалося вырашыць і праблему харчовай бяспекі, многія іншыя значныя пытанні.

У нас ёсць бяспрычынны поспехі ў галіне сацыяльнай палітыкі. Пашырэнне таму — выкананне ўжо ў 2015 годзе вызначаных Дэкларацыяй ААН мэт тысячагоддзя, звязаных з выкараненнем галечкі і голоду, зніжэннем дзіцячай смяротнасці, забеспячэннем пісьменнасці насельніцтва.

Па індексам чалавечага развіцця Беларусі сярэд амаль 200 краін сувеснай супольнасці перамясцілася з 68-га ў 2000 годзе на 50-е месца ў 2015 годзе. За пяцігодку — 18 пазіцыі. Гэта забяспечыла нам месца ў групе краін з высокім узроўнем чалавечага развіцця.

З 2014 года ўпершыню за 20 гадоў колькасць жыхароў Беларусі пачала расці. Узроўні нараджальнасці і смяротнасці практычна зраўняліся — сіснуты так званыя дэмаграфічныя нажніцы. Гэта вынік, да якога мы так імкнуліся і кім мы ганарымся.

Па памерах ВВП на душу насельніцтва па парытэце пакупніцкай здольнасці Беларусі ўжо ўвайшла ў лік краін з сярэднім узроўнем даходу. Гэты паказчык за 35 тысяч 200 долараў у 1990 годзе да 16,5 тысяч долараў у 2010-м, амаль да 18 тысяч долараў у 2015 годзе. З 5 тысяч да 18-ці!

У рэйтынгу па ўзроўні развіцця адукацыі мы знаходзімся ў групе 30 развітых краін і апырджваем усе краіны СНД.

Па паказчыках даступнасці адукацыі — паступлення дзяцей у школу, колькасці студэнтаў устаноў вышэйшай адукацыі — Беларусь знаходзіцца на ўзроўні высокаразвітых краін і апырджвае многія краіны Еўропы і свету.

Рэспубліка лідэруе на колькасці навучэнцаў, якія вучацца ва ўстановах прафесійнай адукацыі на 10 тысяч чалавек насельніцтва.

І ў эканамічнай сферы ёсць нямаля станоўчых фактаў.

У мінулы пяцігоддзі праведзена мадэрнізацыя базавых галін эканомікі. Завяршаецца тэхнічнае абнаўленне дзевяці найбуйнейшых дрэвапрацоўчых вытворчасцяў, уведзены ў строй тэхналагічныя лініі па вытворчасці цэменту «сухім» спосабам, арганізавана вытворчасць комплексных складаназмешчаных угнаенняў.

Засвоена сярэдняй зборная вытворчасць легкавых аўтамабіляў, выраблены самы буйны ў свеце кар'еры самозавод грузавымальнасцю 450 тон. Пабудаваны завод па вытворчасці сучасных чыгуначных электрацягнікоў (такія электрацягнікі ўжо сталі на рэйкі нашай Беларусі). Пачата будаўніцтва Беларускай атамнай электрастанцыі.

Мадэрнізацыя вытворчасці дазволіла абнавіць тэхналогіі і істотна скараціць выдаткі на выпуск вырабаў. Зніжэнне ўзроўню матэрыялаемасці прадукцыі ў прамысловасці склапа каля 8 працэнтаў.

За 5 гадоў уведзена ў эксплуатацыю і тэхнічна перааснашана больш за тысячу малочнатаварных комплексаў, 55 свінагадоўчых, 456 зернесушыльных, больш за 500 тушкагадоўчых комплексў. Новая тэхніка на сяле ўжо ачыненай вытворчасці. Аўтаматызацыя асноўных тэхналагічных працэсаў сельгасвытворчасці дазволіла павялічыць прадукцыйнасць працы за пяцігодку на вёсцы амаль у 1,5 раза.

Мы не толькі захавалі і мадэрнізавалі традыцыйныя галіны, але і стварылі зачыны для развіцця прынцыпова новых напрамкаў — атамнай энергетыкі, касмічнай, біятэхналагічнай і іншых галін.

На парадку дня — пераход да зялёных тэхналогій і эканомікі ведаў.

Выпуск інвацыійнай прадукцыі за пяцігодку павялічыўся больш чым у 4 разы. У краіне маюцца значныя напрацоўкі ў сферы высокіх тэхналогій, у прыватнасці ў вытворчасці аптычных і лазерных прыбораў, аўтаматызаваных сістэм кіравання. Шыроку вядомасць у свеце набыў шэраг камп'ютарных праграм беларускіх распрацоўчыкаў. Па экспарце ў галіне камп'ютарных і інфармацыйных паслуг на душу насельніцтва краіна апырджвае ўсе краіны Садружэння.

Паказчыкам сувеснай цікавасці да беларускай эканомікі з'яўляецца актыўнасць замежных інвестараў, якія выраста. За апошні пяць гадоў аб'ём замежных інвестыцый у эканоміку вырас у 2,5 раза, пры гэтым прыцягнута амаль 11 мільярдаў долараў на чыстай аснове.

Так, зроблена было нямаля, можна гэтыя факты і прыклады прыводзіць і далей.

Яшчэ раз падкрэсліваю: дамагаліся мы гэтага сваёй працай і ўласнымі сіламі ў вельмі няпростах умовах.

І тут я хачу выказаць вялікую падзяку ўсім беларускаму народу, вам, якія ішлі ў авангардзе гэтага народа! Беларусы — людзі мудрыя, яны выдатна бачыць, што адбываецца ў свеце, разумеюць сапраўдныя прычыны і цяжкасці. І разумеюць, што ў цяперашніх умовах самая галоўная, самая дарагая нашых каштоўнасць — гэта мір у краіне, незалежнасць, бяспека кожнага. Будзе гэта — усе астатнія праблемы мы вырашым.

Наш народ гэтак жа цвёрды, які і раней, захоўвае адзінства краіны, беражэ незалежнасць. Пераважная большасць людзей ясна разумее: пераадоляваць цяжкасці можна толькі ўласнай працай і разам.

Аднак трэба прызначыць пяцігодка 2011 — 2015 гадоў аказалася праблемнай. Не ўсё ўдалося выканаць з запланаванага.

Там адбылося за апошнія некалькі гадоў? У чым прычыны запаволення? У 2013 годзе на ваших чылах заўважылі валавы ўнутраны прадукт у Еўрасаюзе. Знізіліся тэмпы развіцця эканомікі асноў-

нага нашага партнёра — Расіі. Гэта істотна абмежавала магчымасці Беларусі на рошчываць аб'ёмы экспарту і вытворчасці. У гэтым асноўнай прычына адставання ў выкананні прагнозных паказчыкаў.

У 2014 і 2015 гадах адбыліся новыя выклікі як на суветным, так і на рэгіянальным узроўнях. Адмоўны ўплыў аказалі санкцыяныя ваіна Еўрасаюза і Расіі, а таксама геапалітычная нестабільнасць ля нашых межаў.

Спад на рынках Расіі і Украіны пацягнуў за сабой скарачэнне таваразвароту паміж нашымі краінамі, а гэта асноўныя нашы партнёры. Гэта прывяло да затаварвання складу беларускіх прадпрыемстваў, зніжэння валютнай выручкі і іншых адмоўных рэсурсаў. У гэтых рэаліях мы былі вымушаны жыць больш сціпла і эканомна.

У той жа час нас шалі сацыяльны пакет не могуць сабе дазволіць многія краіны з больш высокімі даходамі і ўзроўнем эканамічнага развіцця.

Так, павысіліся цэны, тарыфы. Мы сталі больш актыўна працаваць на знешніх рынках капіталу, прымаць апэратыўныя захады, часам у ручным рэжыме, па дыверсіфікацыі экспарту. Гэта няпростыя рашэнні.

У свеце ўсё даўно падзелена — кожны кавалек зямлі, кожны рынак. Таму, каб асоцыяць новыя нішы, нам трэба працаваць напарыста, калі хочаце, аргістна і, галоўнае, рэзультатыўна, максімальна скарачаць выдаткі, зніжаць сабекошт прадукцыі, эканоміць фінансавыя рэсурсы.

Што перашкаджае руху наперад? Дзе рэзервы, якія трэба выкарыстоўваць?

Першае і галоўнае. Невысокая прадукцыйнасць працы, якая дасягнула ўзроўню 20 тысяч долараў і якая не змяняецца 3 гады.

Адставанне ад перадавых краін па эканамічнай эфектыўнасці, што засталася нам у спадчыну, пакуль, на жаль, захоўваецца. Больш за тое, ёсць рызыка яго нарастання. Таму найважнейшая задача ўрада — пераадолець негатыўную тэндэнцыю, прыняўшы комплекс дзейсных мер, пра якія мы нядаўна дамовіліся.

Другое. Нізка інвацыійная актыўнасць. Захоўваецца амаль трохразовае адставанне ад высокаразвітых краін па долі высокіх тэхналогій і прамысловасці. Вынік — мы выпускаем прадукцыю з невысокай дабаўленай вартасцю і нізкай тэхналагічнасцю.

Трэцяе. Недастаткова эфектыўная інвестыцыйная стратэгія прадпрыемстваў і цэлых галін.

Не ўдалося дабіцца належнага эканамічнага эфекту ад інвестыцыйных праектаў, у тым ліку рэалізаваных з падтрымкай дзяржавы. Ёсць выпадкі, калі дэклараваныя ў бізнес-планах паказчыкі так і засталіся на паперы.

Не было сур'ёзных маркетынгавых і інжынерных даследаванняў на стадыі прапрацоўкі праекта, не ўлічваліся тэндэнцыі развіцця сувеснага рынку.

Збоі пачынаюцца тады, калі спаткаў вырабляецца прадукцыя, а толькі поўна — пакупніцкая пошук новых рынкаў збыту.

Зраду, усёй вертыкалі ўлады трэба ўсталяваць і на наступныя гады выстроіваць такую ​​стратэгію развіцця, якая дазволіць эфектыўна асвойваць новыя тэхналогіі і метады працы.

Гаворка не пра нейкую кардынальную ломку і перабудову ўсяго. Падкрэсліваю: патрэбна ўдасканаленне таго шляху, які выбралі і па якім досыць паспяхова прайшлі першыя два этапы аднаўлення і стабілізацыі. На новым этапе нам неабходна пераіраці ад «даганяючай» стратэгіі да «аперэдажнай».

Вы ведаеце, тут я хачу зрабіць невялікае адступленне і шчыра прызначыць: так, сапраўды, трэба ўдасканальваць тое, што ёсць. Нам сёння некаротка прапаноўваць, а мы лічыць, усё ўрад часам сціпляецца ў гэты бок, прапаноўваючы нейкія радыкальныя (я не кажу лому, лому — гэта недапушчальна, такога б і ўрада ў Беларусі не было) крокі. На што я, ідучы ад жыцця, заўсёды кажу: добра, нават калі гэтыя радыкальныя крокі сёння дакладны, калі яны распрацаваны навукай, дзесьці правяраны жыццём, то хто гэтыя радыкальныя меры будзе рэалізоўваць? Хто? Вы што думаеце, калі два-тры чалавек разумных разумеюць, што рабіць, то усё астатняе кінуцца гэты ідэі рэалізоўваць? Нам трэба мець кадры, калі нам прыйдзеца рэалізоўваць новы курс, які мы можам папросту на працягу тыдня выпрацаваць і пачаць рэалізоўваць.

Другое, я ўжо пра гэта неяк казаў, калі мне задаюць пытанне: «а вось можна, гатовыя вы?» і іншае, я заўсёды кажу: «Вы не ў мяне пытайцеся, я гатовы да любой рэформы, любых планаў, любых дзеянняў. Пытанне не ў вас мяне. А ці гатовы вы, грамадства, да такіх радыкальных змен?» Матчачне...

Але і немалаважна — трэба адчуваць момант, трэба ведаць і разумець, калі

можна рабіць тыя ці іншыя радыкальныя крокі.

Тое, што яны патрэбны ў асобных момантах, — гэта так. Але што будзе, калі мы ў перыяд, калі трэба згуртавацца, арганізавацца, не дапусціць далейшага падзення, ісці выверана, як па тонкім лёдзе, пачнём ламаць гэты лёд? Што адбудоўваць? Ясна, што.

Таму мая пазіцыя адназначная: ніякага радыкалізму. Ніякага! Мы павінны ісці ад жыцця, мы павінны вырашаць тыя пытанні, якія рубам ставіць сённяшняй рэальнасцю, наша рэчаіснасць, працягваюць і далей. Гэты шлях не іншы. Прасцей за ўсё

І КВІТНЕЮЧУЮ БЕЛАРУСЬ

Перад навукоўцамі Нацыянальнай акадэміі навук і кіраўніцтвам яе, іншых устаноў стаяць па-сапраўднаму маштабныя і адказныя задачы. У перспектыве трэба забяспечыць атрыманне новых ведаў сусветнага ўзроўню. Перш за ўсё ў галіне распрацоўкі і стварэння прыклад новага пакалення, пярэдняй бядачыўка і сэнсару, робатаў і штурчанага інтэлекту. А таксама больш дынамічна развіццё тых напрамкаў, дзе ў нас ёсць добры навукова-тэхнічны зачыні, заснаваны на распрацоўках айчынных вучоных у сферы электронікі, нанаматэрыялаў, фатонікі, мікрабіялогіі, тонкай хіміі, вытворчасці лазерных крыніц.

Неабходна развіць рынак навукова-тэхнічнай прадукцыі за кошт спрашчэння ўмоў камерцыялізацыі вынікаў навукова-тэхнічнай дзейнасці, якія належыць дзяржаве, гарантаванага забеспячэння аховы, абароны і кіравання аб'ектамі інтэлектуальнай уласнасці на ўнутрынацыянальным і міжнародным рынках.

Па прыярытэтных для краіны напрамках праз дзесяці гадоў мы павінны ўвайсці ў лік краін-лідараў.

Перадарадная задача — павышэнне долі высокатэхналагічнай і сярэднятэхнічнай вытворчасці. Неабходна наблізіцца да паказчыкаў выдучых краін свету: давесці высокатэхналагічны сектар да 5 працэнтаў і сярэднятэхнічны да 50 працэнтаў у структуры эканомікі.

Але гэта не азначае адмовы ад развіцця традыцыйных галін, якія з'яўляюцца стратэгічна значымі для краіны. Напрыклад, ад вытворчасці харчовых прадуктаў, сельскай гаспадаркі, вытворчасці нафтапрадуктаў і іншага.

Высокапрадукцыйны інавацыйны сегмент павінен стаць магутным лакаматывам, які цягне за сабой уздым базавых галін — металургію, машынабудаванне, хімічную, радыёэлектронную, лёгкую прамысловасць. Тым самым гэтыя прадпрыемствы атрымаюць імпульс для абнаўлення тэхналагічнай базы, забеспячэння новых высокапрадукцыйных і высокааплачваных працоўных месцаў.

Я вось гэта ўсё кажу, а многім здаецца, што занадта мудагеліста. Ды не, я ўсё скажаў, вывершыўшы кожнае слова на прадмет — мы гэта можам ці не, у нас ёсць значыч для гэтага, людзі наогул гэта разумюць, умеюць рабіць? І разумюць, і умеюць! І гэта мы зробім абавязкова, следам развіваючы тое, што мы традыцыйна развіваем.

(Апладзісменты.)
Важным пытаннем з'яўляецца правядзенне скадарынаванай навукова-тэхнічнай стратэгіі з партнёрамі Еўразійскага эканамічнага саюза. На жаль, ёсць праблемы.

У апошнія гады і Расіі, і Казахстан стварылі шэраг вытворчасцяў, аналагічных тым, што ёсць у Беларусі. Хочь дамаўляліся не пра гэта. Па сутнасці, такія дублюючыя вытворчасці ствараюць залішні ціск на агульным рынку нашых краін. Прадпрыемствы вымушаны канкураваць паміж сабой, у той час як стратэгічна больш правільна, наадварот, узмацніць спецыялізацыю на асобных сегментах і развіваць кааперацыйныя сувязі. Навошта марнаваць рэсурсы, якіх і так мала, на стварэнне таго, што ўжо ёсць, нават калі гэтых рэсурсаў было б шмат? Бо вытворчасць — гэта яшчэ і навуковая, канструктарская школа, сістэма падрыхтоўкі кваліфікаваных кадраў. І усё гэта — каласальныя выдаткі.

Ураду і ўпаўнаважаным службовым асобам неабходна больш актыўна вырашаць пытанні ў статутных органах Еўразійскага эканамічнага саюза.

Наогул, Андрэй Уладзіміравіч Кабякоў, у хуткім часе трэба глядзець на нашых работнікаў у гэтай камісіі. Мне здаецца, яны знайшлі там прыбытковыя для сябе месца і цхенька сядзяць як мышы пад венікам. Трэба іх паварушыць.

Мэта нязменная і зразумелая — мы павінны стварыць паўнаваартасны агульны рынак без выключэнняў і абмежаванняў.

Мы гатовыя з партнёрамі па ЕАЭС паглыбляць кааперацыйныя сувязі, развіваць спецыялізацыю, сумесна прасоўваць прадукцыю на далёкіх рынках, а з Расійскай Федэрацыяй стварыць вытворчасці — фінішныя тэхналагічныя перадачы, якія выкарыстоўваюць расійскую сыравіну і паўфабрыкаты і якія арыентаваны на ёмісты рынак Еўрапейскага саюза. Гэта моцнае быць нафтапрадукты, хімічныя валокны і ніткі, а таксама прадукцыя металургіі.

На наядняй сустрэчы ў Астане Прэзідэнт Расійскай Федэрацыі прапанаваў краінам ЕАЭС удзельнічаць у расійскіх праграмах. Усёмі добрае, правільнае і надзелена на вынік рашэнне, і трэба актыўна гэтым карыстацца.

Мы намяцілі рэалізаваць у 2016—2020 гадах маштабныя навукова-тэхнічныя праекты. Сярод самых важных — стварэнне новай сістэмы спадарожнікавай сувязі, развіццё сістэмы дыстанцыйнага надзірання Зямлі, развіццё біятэхналагічнай галіны на аснове дасягненняў тонкай хіміі, генетыкі, тэхналогіі ствалення клетак, навуковае суправаджэнне атамнай энергетыкі.

Сёння патрабуецца змяніць падыход да ўкаранення інавацый у рэальным сектары эканомікі.

Перад буйнымі прамысловымі аб'яднаннямі і навуковымі арганізацыямі стаіць канкрэтная задача стварыць навуковыя цэнтры па распрацоўцы новых матэрыялаў — гатункаў сталі (БМЗ), кампазітных матэрыялаў («Белнафтахім» і Мінбудархітэктура), асартыменту драўняна-плітнай прадукцыі («Беллеспаперпрам») і іншыя.

Па стратэгічна значым для нас галінам мы павінны наблізіцца да сусветнага ўзроўню. Спынюся на канкрэтных задачах, якія стаяць перад галінамі.

У нафтахімічнай галіне першачарговай задачай з'яўляецца нарошчванне выпуску тавараў з высокай дададзенай вартасцю, такіх як канструкцыйныя матэрыялы для машынабудавання, аддзеленыя, хімічныя ніткі, іншая канкурэнтаздольная гатовая прадукцыя найвышэйшай перапрацоўкі.

Асабліва ўвага будзе нададзена прамысловому асваенню Петрыкуўскага радовішча калійных соляў, павелічэнню

магутнасцяў па выпуску калійных угнаенняў. Рэалізацыя праекта дасць магчымасць стварыць звыш дзве тысяч працоўных месцаў у Палескім рэгіёне.

Вялікае значэнне набудзе развіццё айчынскага машына- і станкабудавання. Без яго мы будзем вымушаны і надалей пераважна закупляць замежныя сродкі вытворчасці, а значыць — залежаць ад такога імпарту.

У транспартным машынабудаванні інвестыцыйныя рэсурсы з дзяржаўнай падтрымкай будуць канцэнтраваны на буйных прарыўных праектах, такіх як арганізацыя вытворчасці легкавых аўтамабіляў «Джылі», стварэнне магутнасцяў і пашырэнне вытворчасці кар'ерных самазвалаў БелАЗ, мадэрнізацыя вытворчасці МАЗ, аўтакампаанентаў.

Будзе сфарміраваны новы прамысловы комплекс для вытворчасці складанай медыцынскай тэхнікі: рэнтген-апаратаў, хімічных і электронна-аптычных аналізатараў.

Трэба будзе сфарміраваць высокую тэхналагічную сектар шляхам паскоранага развіцця фармацэўтыкі і біятэхналагічных вытворчасцяў. Рынак лекавых сродкаў ЕАЭС велізарны — 20 мільярд даўлару ЗША. Большая частка нават простых простых лекаў на ім — імпорт з трых краін. Нам патрэбны эфектыўныя, беспісныя, якасныя лекавыя сродкі.

Трэба будзе распрацаваць больш за 80 новых высокаэфектыўных прапаратаў, у тым ліку тых, якія займаюць значную долю ў імпарце, і нарасціць экспарт не менш як да 40 працэнтаў ад агульнага аб'ёму вытворчасці.

Дынамічнае развіццё атрымае энергетычны комплекс краіны.

У 2018-2020 гадах пачнуць працаваць абодва блокі Беларускай АЭС. Будзе створана каля дзвюх тысяч новых працоўных месцаў.

Гэта крок да патаннення энэргарэсурсаў, а значыць — база павышэння канкурэнтаздольнасці ўсіх сектараў эканомікі: прамысловасці, транспарту, сферы паслуг.

Беларусі неабходна выкарыстаць перавагі ядзернай энергетыкі для фарміравання вакол атамнай станцыі кластара энэргаямісткіх вытворчасцяў. Трэба сфарміраваць умовы для пераходу ад выкарыстання прадпрыемствамі і грамадзянамі прыродных рэсурсаў, напрыклад газу і нафты, на паравыянае надарговае электраэнергію.

Разстумачваю тым, хто не зразумее і слухае нас: электраэнергія ў краіне будзе шмат з уводам атамнай электрастанцыі. Мы ўсё заклапочаныя, некаторыя нашы так званыя ўнутрынацыянальныя крытыкі пакутуюць і галосіць, што ў нас лішак электраэнергіі і гасюць, а купляць яе нібыта няма каму... Купляць, калі прапануем якасны прадукт па нармальнай цане.

Але не ў гэтым справа. Сёння трэба змясціць тое, чаго ў нас не хапае (газ, нафту і гэтак далей), на электрычнасць. Што, сёння нельга? Сёння ўвесь свет рухаецца, як я сказаў, да зялёных тэхналогій, да зялёнай эканомікі. Сёння па электрамабілі ўжо ў Амерыцы і іншых краінах у чарзе стаяць!

Таму трэба сёння рыхтаваць нашу эканоміку і людзей да таго, што ў нас будзе шмат электраэнергіі і электрычнасці.

І паціху, спакойна пераводзіць іх на тое, каб стаялі не газавыя пліты ў дамах, а электра. Рабіць іх вельмі эфектыўнымі. У свеце ўжо навучыліся іх рабіць. Трэба, каб мы паступова прывыкалі да электрамабіля. Трэба, каб станкі працавалі і іншыя сродкі вытворчасці на электрычнасці ўсё больш і больш.

Вось да чаго трэба сёння імкнуцца. І ніколі не будзе нічога лішняга. Па-гаспадарску з усім разбяромся.

(Апладзісменты.)
Шмат размоў пра бяспеку, шмат абгрунтаванай крытыкі ў наш адрас у сувязі з будаўніцтвам атамнай электрастанцыі. Прама заяўляю: да нас прэтэнзій з боку ўпаўнаважаных міжнародных арганізацый (МАГАТЭ) у частцы выканання ўсіх нормаў і патрабаванняў ніякіх няма. Няма ніякіх прэтэнзій!

Яна, гэта вялікая канкурэнцыя. Пабудаваныя атамную станцыю, мы робім велізарны скачок наперад. І натуральна, мы будзем больш канкурэнтаздольныя. Таму нас пачынаюць сёння «нахільваць». Народ павінен гэта ведаць. Мы гэта ведаем і на калені не станем. Мы пабудуем тое, што намяцілі.

(Апладзісменты.)
Важная стратэгічная задача стаяць у сферы транспарту па развіцці транспартнай і лагістычнай інфраструктуры. Варта павялічыць хуткасць чыгуначных перавозак, палепшыць камунікацыі з бліжэйшымі партнамі, стварыць аўтаматызаваныя склады і перавалачныя пункты.

Гэта неабходна для наладжвання апэратыўных і гнуткіх кааперацыйных паставак з міжнароднымі кампаніямі, змяшчэння запасаў матэрыялаў і камплектуемых на склад прадпрыемствах.

Мэтазгодна вярнуцца да пытання аб больш актыўным выкарыстанні нетраў.

Чакаю комплекснай стратэгіі ўрада ў гэтай сферы.

Прызначачы міністра новага — і ву-чонага, і чалавека ад зямлі — яму была пастаўлена задача: знайсці тое ў нашай матушча-зямлі, пра што цяжка нават сёння ўявіць. Дакажыце, што там, у зямлі, гэтага няма. Пакуль ніхто гэта не даказаў. Значыць, пакладзіце на стол палыя распрацовак найноўшых карысных выкапняў у Беларусі. Яны або будуць, або іх там не будзе. Ніхто не скажаў, што не. Значыць, так. Шукайце.

(Апладзісменты.)
У краіне маецца магутны комплекс па разведцы нетраў. Назапашаны набагацейшы вопыт геалага-разведкі і асваення радовішчаў. Як выкарыстоўваць гэты патэнцыял на знешніх рынках, павінна быць адлюстравана ў стратэгіі.

Трэба выходзіць на новыя рынкі, прапаноўваць патэнцыйным замежным партнёрам нашы паслугі. Так, цяпер у аўтапрамы і галіне спад ва ўсім свеце, але варта дзейнічаць на апрадэжжэнне, заглядаць вывучыць перспектывы развіцця здабычы і выйсці да замежных партнёраў з прапановамі, па якіх будзем нават працаваць хай праз некалькі гадоў.

Больш актыўна выкарыстоўвайце патэнцыял вытворчага аб'яднання «Беларусьнафта», існуючага «Белгорхімпрам», НПЦ па геалогіі. Бо ёсць яшчэ краіны, якія «сядзяць» на радовішчах, але самі здабываць не умеюць. Мы павінны канвертаваць свой напрацаваны гады вопыт геалага-разведкі і здабычы ў валоду.

Прыток інвестыцыйных рэсурсаў высокіх тэхналогій дасць магчымасць узняць на новы ўзровень усе галіны нашай эканомікі.

Другі ключавы прыярытэт — занятасць насельніцтва.

Мы аб інвестыцыйных казалах, а зараз — аб занятасці.

Удасканаленне структуры эканомікі непазбежна вядзе да вызвалення залішняй колькасці работнікаў. Каб не дапусціць рэзкага скачка беспрацоўя, трэба прыняць папярэдзныя меры.

Палепшыць працу службў занятасці, наладзіць перападрыхтоўку спецыялістаў, спрацісць умовы пераходу рабочай сілы паміж рэгіёнамі і галінамі. І галоўнае — новыя працоўныя месцы, высокапрадукцыйныя. Іх за пяцігоддзе трэба стварыць больш за 250 тысяч.

Для гэтага трэба здзейсніць канкурэнтаздольныя фінансавыя механізмы. Праз нашы банкі адкрываецца доступ да фінансавых інструментаў і рынкуў Еўрасаюза, сродкаў міжнародных фінансавых арганізацый. Айчыннымі банкіма можа быць прадастаўлена прыватнаму бізнесу парадку мільярд даўлару кітайскіх крэдытаў ужо цяпер.

Найважнейшы інструмент не толькі самазацягасці, але і творчай рэалізацыі насельніцтва — развіццё малага і сярэдняга бізнесу. Пераходзячы ў бізнес, людзі змогуць забяспечыць сябе і свае сем'і, а таксама працаўладкаваць двух-трох чалавек. Сферы прыкладання намаганняў трэба неабмежаваны, усё залежыць ад жаданняў і магчымасцяў людзей ствараць сваю справу. Найбольш прывабны выглядзіць сфера бытавых паслуг, гандаль, індывідуальная вытворчасць.

Разнаўвоненне дзелавой ініцыятывы павінна стаць рухальнай сілай для аднаўлення эканамічнага росту і стварэння новых працоўных месцаў.

Робота ўрада павінна встройвацца на такіх простых прынцыпах, які рэагуюць на гэты фарму ўласнасці, садзейнічаючы развіццю прадпрыемліцтва і дзелавой актыўнасці, ліквідацыя таго, што гэтак перашкаджае.

Перш за ўсё неабходна спрашчаць і паскарца ўцягванне дзяржаўнай маёмасці, яка незфектыўна выкарыстоўваецца, у эканамічны абарот, пашыраць магчымасці для арэнды аб'ектаў дзяржаўнага бізнесу, удасканальваць падатковае адміністраванне. Парадак выплаты падаткаў павінен быць як мага больш простым, каб любы прадпрыемальнік-па-

рагу іншых тавараў менавіта на нашых традыцыйных рынках збыту.

Таму першачарговай задачай — выхад на новыя знешнія рынкі і ўзмацненне пазіцый на традыцыйных.

Для гэтага знешнеэканамічная стратэгія краіны будзе накіравана на ўсталяванне ўзаемавыгадных сувязяў як на Усходзе, так і на Захадзе і Паўдні.

Перш за ўсё нам неабходна максімальна выкарыстоўваць перавагі інтэграцыйных праектаў, створаных на поставаецкай прасторы па нашай ініцыятыве і пры актыўным удзеле. — Саюзнай дзяржавай Беларусі і Расіі, Еўразійскага эканамічнага саюза, Садружнасці Незалежных Дзяржаў.

Пры ўсіх аб'ектыўных цяжкасцях, звязаных з сітуацыяй на гэтых рынках, мы павінны разумець, што замежным інвестарам мы цікавыя, і не ў апошнюю чаргу дзякуючы таму, што ў нас ёсць вольны доступ да гэтых рынкаў. А гэта дзевецце падцвярдзець мільёнаў чалавек.

Таму нам ні ў якім разе нельга сыходзіць з Еўразійскага рэгіёна і страчваць перавагі ў рабоце з нашымі найбліжэйшымі суседзьмі і саюзнікамі.

Магчымасці для ўмацавання тут беларускіх пазіцый ёсць, імі трэба карыстацца!

Першы год работы Еўразійскага эканамічнага саюза быў няпроста. Нягледзячы на гэта, у перыяд нашага старшынства ў органах саюза зроблена німала.

Ёсць адвальныя зрухі ў фарміраванні ўзгодненай прамысловай палітыкі, лібералізацыі рынку транспартных паслуг, развіцці экспарту, стварэнні агульнага рынку лекавых сродкаў і медыцынскіх вынікаў. Закладзены асновы фарміравання агульнага рынку нафты і газу.

Вядома, нам трэба будзе яшчэ шмат чаго зрабіць для зніжэння ўзр'яў б'раўтэй пачаты саюза. У гэтым п'яцігоддзі мы павінны дамагчыся практычнай рэалізацыі дамоўленасцяў, а таксама істотна прасунуць наперад у ліквідацыі пакінутых выключэнняў і абмежаванняў ва ўзаемным гандлі.

Інтэграцыйныя працэсы па поставаецкай прасторы Садружнасці Незалежных Дзяржаў цяпер перажываюць складаныя часы.

Падзяляю думку аб безумоўнай неабходнасці мадэрнізацыі Садружнасці, мы лічым мэтазгодным захаваць яе як міжнародную арганізацыю. СНД ні ў якой меры не вычарпава сваіх магчымасцяў. Задача — узмацніць эканамічнае ўзаемадзеянне і зрабіць Садружнасць больш прывабнай для дзяржаў-удзельніц.

Рэальна ацэньваючы патэнцыял традыцыйных рынкаў, мы прыходзім да высновы пра важнасць больш значнай прысутнасці беларускіх тавараў і паслуг у Еўропе, Азіі, Амерыцы, Афрыцы.

Каб дынамічна развівацца, неабходны нармальныя адносіны з Еўрапейскім

Дарчы, заўтра ў мяне перамовы з кіраўніком Кітайскай Народнай Рэспублікі Сі Цзіньпінам.

Наядняй запуск беларускага спадарожніка з кітайскага касмадрама («Січан» і стварэнне сучасных абарончых сістэм вывелі на новую вышыню наша тэхналагічнае супрацоўніцтва. Неабходна, каб інавацыйны і інвестыцыйны складнікі ў найбліжэйшай будучыні вызначалі характар узаемаадносін з вялікім Кітаем.

Таму сёння вельмі важна генэраваць бізнес-ідэі, прадуманыя, пралічаныя з улікам рэальнага рынку, інвестыцыйныя праекты, якія варта прыцягваць кітайскіх інвестарам.

Нягледзячы на поўную лагістычны складанасці на амерыканскім кантыненте, мы павінны выйсці на новыя для нас рынкі Перу, Чылі, Уругвая, Нікарагуа, Калумбіі, Мексікі. І для гэтага зроблена ўжо німала.

Перспектыўным напрамкам з'яўляецца нарошчванне экспарту паслуг у краіны Лацінскай Амерыкі — будаўніцтва, геалага-разведчаныя, нафтаздабывальных і іншых.

Актыўнае супрацоўніцтва з Афрыкай галоўным чынам за кошт фарміравання надзейных каналаў прасоўвання беларускай прадукцыі.

Задача сённяшняга дня — надаць росту нашага экспарту ў Афрыку ўстойлівы характар.

Нельга забываць, што на знешніх рынках вельмі жорстка канкурэнцыя, сапраўды гандлёвыя войны і бітвы за кожную таварную пазіцыю з учыненнем, якое ўжо казаў, шырокага арсенала сродкаў — ад загарадальных мытных бар'ераў, праз цэнавыя маневры, да прымянення зброі.

Таму і нам трэба быць у поўным узбраенні. Паспех гарантаваны толькі пры ўмове павышэння якасці прадукцыі, якая застаўляецца, зніжэння яе сабекошту, забеспячэння паўнаваартаснага перадаі пераспаджанага абслугоўвання на ўзроўні самых лепшых сусветных практык.

Калі мы хочам паспяхова канкураваць, неабходны комплекс мер садзейнічання нацыянальным экспартёрам. Гэтаму паслужыць Нацыянальная праграма падтрымкі і развіцця экспарту Беларусі на 2016—2020 гады.

Будуць створаны спецыялізаваныя агенствы па прасоўванні экспарту, якое ажыццяўляецца суб'ектамі малага і сярэдняга прадпрыемліцтва. Наладжаны ўдзел бізнес-супольнасці ў фарміраванні знешнеэканамічнай палітыкі. Удасканалена нацыянальная сістэма экспартнага фінансавання. Запраце адзіны партал знешнегандлёвай дзейнасці.

Для кардынальнага спрашчэння і паліячэння працэдур экспартнага крыдтавання ў краіне на базе Банка развіцця будзе створана спецыялізаванае

найбольш эфектыўных метадаў і зніжэння выдаткаў, і аптымізацыі кіравання, і росту канкурэнтаздольнасці.

(Апладзісменты.)
Наступны, пяты прыярытэт — наша моладзь.

Ён вызначаны не выпадкова. Матываваная, адукаваная, актыўная моладзь — гэта, па сутнасці, стратэгічны рэсурс развіцця краіны, любой краіны. Бо ад таго, якую змену мы выхаваем, наколькі падрыхтуем да самастойнага жыцця, залежыць будучыня дзяржавы, прагрэс ці дэградацыя грамадства.

Рэалізацыя гэтага прыярытэту прадугледжвае адукацыю і прафесійнае стандаўтэнне моладзі, фарміраванне канструктыўнай грамадзянскай пазіцыі, выхаванне патрыятызму, уцягванне ў канкрэтныя справы па ўмацаванні дзяржавы, абароне яе рубяжы, забеспячэнню спокаю і парадку ў грамадстве.

Амаладжэнне кадравага складу кіраўнікоў, стварэнне ўмоў для праўлення зольнасцю маладога пакалення з'яўляюцца найважнейшымі напрамкамі арганізацыйнай і ідэалагічнай працы Адміністрацыі Прэзідэнта і ўсёй вертыкалі ўлады.

Неабходна прадужыць работу па ўдасканаленні сістэмы падтрымкі адоранай, таленавітай і якай валодае лідарскімі якасцямі моладзі, расккрыцця яе творчага патэнцыялу.

Асаблівым напрамкам маладзёжнай палітыкі стане актыўнае ўцягванне студэнтаў у навуку. Мэта — сфарміраваць нове пакаленне даследчыкаў.

Больш увагі варта надаць фарміраванню павагі да сямейных каштоўнасцяў. Падтрымка маладых сем'яў заўсёды была і застаецца адной з галоўных клопатаў дзяржавы.

Бо калі моладзь мае добрыя бытавыя ўмовы, яна імкнецца стварыць сваю сям'ю, мець дзяцей, значыць, узрасце гарантыя замацавання на месцах.

Органам дзяржаўнага, буйным прадпрыемствам, бізнесу неабходна актыўна ўключачаць ў адбор і прасоўванне таленавітых маладых людзей. Выхоўваючы кадры, пачынаючы з ВНУ, а то і са школы, прапаноўваючы навучальныя праграмы, стажыроўкі, практыку на прадпрыемствах. Старацца зацікавіць чалавека прафесій. Гэта дзволіць выраціць годную змену і забяспечыць упэўненае будучыню краіны.

Далейшае развіццё атрымаюць валандэрска і студатрадыскай рухі.

Цэнтральную ролю ва ўсёй гэтай маштабнай працы павінна адгрыць найважнейшая маладзёжная арганізацыя — Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі.

Не магу не адзначыць важнай ролі моладзі як самай актыўнай і творчай часткі грамадства. Менавіта ёй трэба будзе вырашаць асноўныя задачы сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі ў перспектыве.

Таму найважнейшая мэта пятага прыярытэту — сфарміраваць ініцыятыўнае, працывае, граматынае і культурнае пакаленне, адказнае за свой лёс і лёс сваёй Радзімы.

(Апладзісменты.)

3. АБ РЭГІОНАЛЬНЫМ РАЗВІЦЦІ
Сяло, малая і сярэдняя гарады — асновы краіны. Мы заўсёды прытрымліваліся прынцыпу: у любым месцы Беларусі кожнаму чалавеку павінна быць аднолькава камфортна.

РАЗАМ — ЗА МОЦНУЮ І КВІТНЕЮЧУЮ БЕЛАРУСЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 1–3-й стар.)

Сярод найважнейшых праектаў — будаўніцтва азотнага комплексу і цэпа па вытворчасці азотнай кіслаты на «Гродна Азот», мадэрнізацыя прадпрыемства «Лакафарба» і іншыя.

У Мінскай вобласці, якая паказала самы лепшы вынік сярод рэгіёнаў за пяцігодку, трэба будзе ўзвесці горна-ўзбагачальны комплекс на базе Старобінскага радовішча ў Любанскім раёне, пабудоваць завод парашковых фарбаў у Вілейскім раёне, стварыць новую вытворчасць па перапрацоўцы другасных папірных адходаў на Барысаўскім заводзе пластымасавых вырабаў, пашырыць вытворчасць легкавых аўтамабіляў. Аднаму з кірункаў інавацыйнага развіцця прамысловасці рэгіёна стане стварэнне навукаёмкіх вытворчасцяў у сферах біятэхналогіі, тонкай хіміі, новых матэрыялаў, машынабудавання, электронікі, лагістыкі на базе індустрыяльнага парка «Вялікі камень» у Смалявіцкім раёне.

Перспектывы Магілёўскай вобласці, якая заняла сьмяе месца ў пяцігоддзі, звязаны з нарощваннем хімічнай вытворчасці, выпускам пластымасавых вырабаў і новых тыпамераў шынь. Асабліва увагі запатрабуе рэалізацыя мэтавай праграмы па комплексным сацыяльна-эканамічным развіцці пайднёва-ўсходняга рэгіёна Магілёўшчыны (Крычаўскі, Клімавіцкі, Краснапольскі, Касцюковіцкі, Слаўгарадскі, Чэрныкаўскі і Хоцімскі раёны). Праграма зацверджана.

Стратэгія развіцця горада-героя Мінска (па выніках пяцігоддзі, на жаль, пятае месца) прадуладжвае апераджальнае развіццё высокапрадукцыйных сектараў эканомікі, прадпрыемстваў якіх у найбольшай ступені скаанцэнтраваны ў сталіцы. Асабліва ўвага таксама будзе нададзена ўкараненню перадавых «горадаўтваральных» тэхналогій («разумны горад») і цэлы шэраг іншых.

Усім рэгіёнам неабходна вырашэнне вельмі важнай эканамічнай праблемы — забруджванне бытавым смеццем. Нягледзячы на функцыянаванне смечцерапрацоўчых прадпрыемстваў практычна ва ўсіх буйных і сярэдніх гарадах краіны, доля такога смецця павялічваецца з кожным годам. У сувязі з гэтым неабходна актывізаваць будаўніцтва вытворчасцяў па перапрацоўцы камунальных адходаў у мэтах прадукцыі інавацыйнага ўздзеяння на наваколляне асяроддзе і максімальнага ўцягнення адходаў у абарот у якасці другой сыравіны. Не толькі сталіца, але ўсе рэгіёны павінны пастаянна падтрымліваць добры імідж Беларусі — краіны чыстай, прыгожай, зручнай для жыцця людзей і прывабнай для нашых гасцей.

4. АБ САЦЫЯЛЬНАЙ СФЕРЫ

Асабліва хачу падкрэсліць, што ўздзім эканамічных галін і рэгіёнаў важны ў першую чаргу для павышэння ўзроўню і якасці жыцця людзей. Гэта прамаў заложнасць: трэба лепш працаваць, каб лепей жыць.

Рэальны сектар эканомікі ў найбольшай ступені фарміруе бюджэт дзяржавы і тыя рэсурсы, якія інвестуюцца ў развіццё сацыяльнай сферы. Мы раней выявілі і надалей намераны пратрымаваць сацыяльнай арыентацыі дзяржавы. Пра гэта сведчаць як выдаткі гадавых бюджэтаў краіны, так і перавага ў дзяржаўных праграмах артыкулаў сацыяльнай накіраванасці.

У 2016—2020 гадах плануецца рэалізоўваць больш за 20 дзяржаўных праграм, пры гэтым арыентацыйна дзве трэці бюджэтных сродкаў, выдзеленых

на іх фінансаванне, будуць інвеставаны ў сацыяльную сферу. У першую чаргу ў медыцыну, адукацыю, культуру, падтрымку сям'яў, сацыяльную абарону насельніцтва.

Ніводзін чалавек, які апынуўся ў цяжкай жыццёвай сітуацыі, не павінен застацца без дапамогі дзяржавы. Гаворка ідзе пра ўкараненне безнаўнёных жыллёвых субсідый у мэтах змякчэння наступстваў павелічэння тарыфаў на наслупгі ЖКГ.

Падкрэсліваю: іх павелічэнне павінна праводзіцца адначасова са зніжэннем выдаткаў на аказанне паслуг, ростам даходаў людзей і развіццём сістэмы адраснай падтрымкі неабароненых катэгорый грамадзян!

Нельга забываць аб стварэнні зручнага асяроддзя жыццядзейнасці для людзей з абмежаванымі магчымасцямі. Гэта важная задача, і мы яе павінны вырашаць.

На працягу пяцігоддзі безбар'ернае асяроддзе будзе створана больш чым на 3,5 тысячы аб'ектаў рэспублікі.

У гэтай пяцігодцы мы прыступім да рэфармавання і сістэмнага ўдасканалення нашай пенсійнай сістэмы. Каб не дапусціць зніжэння ўзроўню пенсій і рэгулярацыі іх выплат, спатрэбілася перагледзець тэрміны выхаду людзей на заслужаны адпачынак. Пастаўлена задача забяспечыць узровень пенсій у ламеры 40 працэнтаў ад заробатнай платы. Суветны стандарт.

У праекце праграмы наменаны высокім рубяжы развіцця сацыяльнай сферы. Не буду іх усё пералічваць, спынюся на самых важных напрамках.

Аховы здароўя.

Выдаткі на гэтую сферу складаюць больш за 5 працэнтаў ВУП, прычым дзяржава забяспечвае іх асноўную долю. Гэта апраўдана. Дзяржаўная медыцына — самая прадукцыйная сістэма, якая найлепшым чынам служыць шырокім слоям насельніцтва. Суветная супольнасцю высокая ацэнка нашых дасягненняў ў развіцці гэтай галіны. У рэітынгу эфектыўнасці аховы здароўя «Блумберг» Беларусь заняла 47-е месца, абышоўшы і Злучаныя Штаты, і Расію.

У апошнія гады шмат што зроблена па тэхнічным абсталяванні медучасцяў і падрыхтоўцы кадраў, створаны спецыялізаваныя цэнтры ў сталіцы і абласцях. Але мы не спыняемся на дасягнутым.

Далейшыя развіццё ўсіх звёнаў аховы здароўя — ад ФАПа да цэнтру — знаходзіцца пад асаблівым кантролем кіраўніцтва краіны і мясцовых органаў улады. Ад стану гэтай сферы шмат у чым залежыць забеспячэнне працяглага і актыўнага жыцця людзей, залогам якога з'яўляецца здароўе. Да 2020 года чакана сярэдняя працягласць жыцця павялічыцца і перавысць 75 гадоў. Гэтым будучы служыць змяцненне прафілактычнай, рэабілітацыйнай работы сістэмы аховы здароўя, пашырэнне ахопу насельніцтва паслугамі першаснай медыцынскай дапамогі, фарміраванне здаровага ладу жыцця і зніжэнне ўплыву фактараў рызыкі.

Усе ўстаноў аховы здароўя павінны быць нацэлены перш за ўсё на ранняе дыягнаставанне і лячэнне максімальна шырокага спектра хвароб на якая высокаму узроўню. У гэтым напрамку работа павінна быць узмоцнена.

Неабходна забяспечыць пазатэльны пераход да дзейнасці ўчастковай службы па прынцыпе каманды: урач агульнай практыкі, яго памочнік на амбулаторна-паліклінічнай дапамозе, медсястра.

Да 2020 года трэба павялічыць долю тых, хто працуе па гэтым прынцыпе, да 100 працэнтаў.

Трэба будзе павялічыць аб'ёмы высокатэхналагічных відаў медыцынскай дапамогі, такіх як кардыя- і нейрахірургія, хірургічная афтальмологія, транспланталогія, эндэпрэзаванне, актыўна развіваць тэле- і дыстанцыйныя формы маніторынгу здароўя.

Не магу не закрануць шэраг спадарожных пытанняў, вырашэнне якіх даўно наслена. Мы не можам мірыцца з тым, што працягласць жыцця беларусаў меншая, чым у самых развітых краінах Заходняй Еўропы. Бо многія прычыны смертнасці залежаць ад нас саміх.

Недзаваляльна вялікая колькасць нашых грамадзян гіне ў дарожна-транспартных здарэннях, на палях, на вытворчасці, тоне ў вадаёмах.

Нельга недацэньваць такую вострую для нашага грамадства праблему, як алкагалізм і наркаманія. У большасці сваёй ад атручвання алкаголем і ужывання наркотыкаў паміраюць маладыя людзі, якім яшчэ жыць і жыць.

Мерапрыемства па папярэджанні і пераадоленні п'янства і алкагалізму патрабуюць асаблівай увагі не толькі медыцынскіх і праваахоўных органаў, але і ўсяго грамадства. Бо гэтая бяда наосяць удар як па канкрэтных людзях і сям'ях, так і па генетычным кодзе ўсёй нацыі і іміджу народа. Каму з нас будзе прыемна, калі Беларусь называць краінай п'янці і наркаманаў? Там і змагацца за здаровы лад жыцця трэба ўсім разам!

Перш за ўсё неабходна стварыць асяроддзе, спрыяльнае для жыццядзейнасці сям'яў (сферы сямейнага волянага часу, паслуг для сям'яў з дзецьмі). Настойліва праасоўваць у грамадстве пазітыўнае стаўленне да сям'яў, у якіх не дапускаецца п'янства і іншыя негатыўныя з'явы. Станоўчы прыклад бацькоў — гэта надзейны шлях выхавацца з самага ранняга дзяцінства дастойнага чалавека.

Нельга адкладваць вырашэнне гэтых задач. Захадзі па створанні умов, спрыяльных для нараджэння дзяцей, зніжэння смертнасці, павінны рэалізоўвацца комплексна. Упэўнены, што нашаму грамадству па сілах вырашыць гэтыя задачы і стабілізаваць поспех у росце колькасці беларускага насельніцтва.

Для папулярызачыі моды на здароўе неабходна актывізу выкарыстоўваць таксама фізкультуру і спорт.

Трэба накіраваць фізкультура-масавае работу на павелічэнне здаравенных груп, клубав па інтарэсах, секцый па відах спорту.

Хачелася, каб і нашы прафесійныя спартсмены, асабліва гульнявыя віды, часцей радавалі мільёны беларусы і аматараў сваімі паспяховымі выступленнямі і яркімі перамогамі на простых турнірах і чэмпіянатах. Як учора: невялікая краіна Харватыя разбіла чэмпіёнскую свету і Еўропы неаднаразовых, іспанцаў. Радысяць для ўсёй краіны. Ну нам пакуль, як і нашым братам-расіянам, радавацца няма чаму... Будзем імкнудца да большага.

(Апладысменты.)

І чаму пра расіян кажу, таму што, калі няма нашых, мы перажываем за расіян. А такая сітуацыя ўзнікла, што балець няма за каго ...

Словам, калі мы гаворым пра медыцыну, хачу сказаць адно: нямала зроблена, але хачу папярэдзіць: не расслабляйся.

Адукацыя.

Адрозу хачу падкрэсліць найважнейшае патрабаванне: сістэма адукацыі не павінна быць адарванай ад эканомікі. Трэба павялічваць арыентаванасць навучання на практыку. Гэта адзіны шлях падрыхтоўкі спецыялістаў, якія валодаюць інфармацыйнымі тэхналогіямі, якія ведаюць усе этапы вытворчасці.

Ідзе бесперапыннай адукацыі, зразумела, не азначае, што чалавек усё жыццё будзе студэнтам. Гаворка ідзе аб адукацыі, якая фарміруе ў чалавеку імянічце да пастаяннага ўдасканалення і самаразвіцця.

Адукацыя — не значыць, што скончыў школу, ВНУ і ўсё, адукаваўся. Не, гэта — аснова, падмурак, там навучылі вывучыцца.

А далей мы павінны дзейнічаць самі.

Нічога не змянялася, навіны тут няма.

Сістэма адукацыі павінна выпрацоўваць у людзей здольнасць адаптавацца да зменных умов. Як я кажу: трэба навучыць вывучыцца.

Ужо сёння неабходна вызначыцца з падрыхтоўкай кадраў для высокатэхналагічных і навукаёмкіх галін.

Скажу наступнае: маса праблем у адукацыі. Колькасць ахвотнікаў пахадзіць па гэтым полі, пататпацца і нешта там рэфармаваць не скарачаецца. Нядаўня ўзр-прам'ёру новаму (Н.І. Качанвай. — **Заўвага рэд.**) і новаму міністру (М.А. Жураўкову. — **Заўвага рэд.**) была пастаўлена канкрэтная задача: калі мы нічога не можам прыдумаць і прыдумаць нельга, то не нішчыце тое, што ёсць.

(Апладысменты.)

Рабіце так, каб дзеці і людзі маглі атрымаць тое, ну хача б, што атрымлівалі мы.

Ёсць імкненне нейкіх разумнікаў стварыць мудрагелістую праграму, праграму такую, што матэматычна задаць чалавек — матэматык, фізік сярэдняй рукі — рашыць не можа (у пятым-сёмым класе!). Дык што гэта за праграма, каму яны патрэбны, каго мы там рыхтуем?!

Зноў не буду ўдавацца ў падрабязнасці, міністру пастаўлена задача: або — або.

У хуткім часе павінны быць створаны нормальныя падручнікі. Гэта гаюльнае, гэта «кона» ў школе. І іх павінны стварыць найлепшыя настаяўнікі нашай школы, а не акадэмікі, які заблыліся, калі вычыліся!

Праблема пераспела. Пераспела! І яе ў гэтай пяцігодцы адзначана павінны вырашыць. Мы можам яе вырашыць. Там, дзе мы стварылі новыя падручнікі для школы агульнаадукацыйнай, для ВНУ (а гэта і ВНУ праблема), там мы маем нормальныя вынікі. Нельга дзяцей перагружаць ў школе з малага ўзросту, мы ж калечым іх!

(Апладысменты.)

Тое ж самае, шмат сёння ідзе спрэчак, і людзі цікавяцца на прадпрыемствах, калі я прыязджаю, — цэнтралізаванае тэсціраванне або класічная здача экзаменаў? Я шчыра прызнаўся: мяне ніхто не схіліў яшчэ ні на той, ні на другі бок. Не трэба спяшацца. Так, ЦТ мае шмат недахопаў, але сёння няма праблем ні з карупцыяй, ні з чым. Усё ж такі людзі туды павіны ісці, у вышэйшую школу, з пэўным узроўнем ведаў, а ЦТ працярае веды. Але воль гэтыя экзамены і пытанні па цэнтралізаваным тэсціраванні павінны быць не для акадэмікаў і выпускнікоў ВНУ, а для школьнай праграмы! Дзеці не павінны атрымлі-

ваць псіхалагічных траўмаў, ідучы на гэтую цэнтралізаванае тэсціраванне. Яны павінны здаваць экзамены, у тым ліку метадам цэнтралізаванага тэсціравання, вывучышы школьную праграму. (Апладысменты.)

Аб жыллёвым будаўніцтве.

За апошнія пяць гадоў пабудавана 25 мільёнаў квадратных метраў жылля. Нам трэба ў будаўніцтве павялічваць эфектыўнасць. Нам трэба ствараць сучасныя матэрыялы, каб дом або кватэру можна было пабудоваць хутка, якасна і каб яна доўгі перыяд часу служыла.

У нас сёння жылы фонд спажывае 35-40 працэнтаў энергарэсурсаў краіны. Амаль палова — жылы фонд! Значыць, гэты кірунак для нас вельмі важны і ўсе працы за тым павінны быць удасканалены.

Ставіцца задача пераарыентацыі магунтасяў галіны на эксперт паслуг — праектаванне і здача аб'ектаў пад ключ.

Больш актыўна будзем развіваць індывідуальнае будаўніцтва.

І кажаў пра будматэрыялы з высокімі тэхнічнымі характарыстыкамі, да 2020 года мы павялічым выпуск іх да 85 працэнтаў. Гэта дапаможа знізіць сабекошт квадратнага метра да ўзроўню сярэднямесячнай зарплаты па краіне.

Неабходна забяспечыць даступнасць крэдытных рэсурсаў для насельніцтва. За пяцігодку мы плануем пабудоваць звыш 18 мільёнаў квадратных метраў жылля, у тым ліку 1,55 мільёна — для грамадзян, якія стаяць на ўліку маючых патрэбу.

Падтрымка сям'і.

У сістэме каштоўнасцяў беларусаў сям'я займае лідзіруючую пазіцыю. Мы будзем прымяняць механізмы падтрымкі сям'і. Такія, як фарміраванне мацярынскага капіталу, аказанне дапамогі шматдзетным сям'ям да навучальнага года, прадстаўленне шырокага спектра сацыяльных паслуг сям'ям з дзецьмі.

Мы не павінны дапускаць таго, каб з нараджэннем кожнага наступнага дзіцяці зніжалася і магчымасці для бацькоў для пошуку перспектываў працы.

Сёння ёсць пытанні з дзіцячымі садкамі, асабліва ў буйных гарадах — там, дзе ствараюцца новыя мікрараёны. Мы будзем будаваць дзіцячыя сады, толькі трэба падумаць, што рабіць з дзіцячымі садамі ў цэнтры, дзе ўжо жывуць людзі, якія чамусьці зусім не нараджаюць.

У выніку наша задача — захаваць стаўленчы тэндэнцыі нараджальнасці насельніцтва і забяспечыць дэмаграфічную бяспеку.

Культура і мастацтва.

Год культуры. У нас наменаны шэраг мерапрыемстваў у гэтым кірунку, мы іх рэалізоўваем. Для культуры зроблена нямала: і па рэканструкцыі, па рэфармаванні. Але для таго, каб наш народ быў культурным, ёсць усё, каб ён лічыўся культурным. Трэба культурным работнікам трохі варушыцца, быць больш ініцыятыўнымі, расказанымі і не глядзець увесць час у рот дзяржаве. Акінт трэба зрабіць як на маштабы і якасны бок нашай культурнай сферы, так і на павышэнне яе турыстычнай прывабнасці.

Творы літаратуры, музычнага, выяўленчага, тэатральнага і кінамастацтва, якія ствараюцца, заклікаю саздзеініць фарміраванню каштоўнасцяў беларускага грамадства, аднастругаюць духоўны вопыт нацыі. Ёна мэта — не самаізаляцыя, не процістаянне іншых культур, а ўзаемадзеянне і ўзаемаўзбагачэнне.

Падкрэсліваю: адметнымі рысамі культуры беларускага народа з'яўляюцца ўзаемная павага, непрыманне любых формаў міжнацыянальнай варожасці. Гэтыя прынцыпы мы падтрымлівалі і будзем падтрымліваць далей!

Беларусь сёння — цытацель трыдзятнай культуры і маралі. Так будзе заўсёды.

(Апладысменты.)

5. ПРА ЎНУТРАНЮЮ ПАЛІТКУ

Найважнейшай умовай для ўстойлівага сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі з'яўляецца палітычная стабільнасць, спакой у грамадстве, забеспячэнне непарушнасці межаў і бяспекі людзей. Менавіта гэтым заклікаем служыць наша ўнутраная і знешняя палітыка.

Адрозу хачу падкрэсліць: ніякай локі палітычнай сістэмы, якая ў нас складася, не будзе! Як я ўжо неаднаразова казаў, ліміт рэвалюцыі і катастрофы народ вычарпаў у мінулым стагоддзі. А цяпер ён хоча жыць у міры і дастатку, ствараючы, а не руйнуючы свой дабрабыт і дабрабыт сваёй маладой і суверэннай дзяржавы.

Калі нехта мае надзею пахіснуць нашу стабільнасць у перыяд такой важнай палітычнай кампаніі, як парламенцкія выбары, то іх, гэтыя спробы, трэба пакінуць убаку.

Мы надаём вялікае значэнне таму, якім будзе новы дэпутатскі корпус, каму народ акажа свой давер. Я ўжо казаў пра тое, што не сумняваюся ў гэтым, народ выбера самых годных. Крытэрыі ацэнкі кандыдатаў у людзей розныя, але большасць сыходзіцца на тым, каб падтрымаць тых, хто выступае, па-першае, за суверэннасць і незалежнасць Беларусі.

Па-другое, за мірны і эвалюцыйны шлях развіцця.

Па-трэцяе, за ўздзім айчынных прадпрыемстваў.

Да чацвёртага крытэрыю адносім прафесіяналізм, кампетэнтнасць, здольнасць вырашаць задачы, якія стаяць перад грамадствам.

Пятае — сумленнасць, прыстойнасць, умненне трымаць слова.

Шостае — чалавечнасць, спагадлівасць на клопаты людзей, даступнасць і ўмненне мець зносіны, адсутнасць фанбар'оры і ганарыстасці.

Сёмы — вопыт паспяховай працы ў той ці іншай сферы.

Восьмы — канструктыўная праграма дзеянняў у якасці дэпутата.

Дзевяты — умненне бачыць перспектыву, вылучаць гаюльнае і істотнае ў чарадзе будзённых з'яў.

Дзясяты — адданасць сваёй дзяржаве і народу.

Гэта прыкладны пералік тых якасцяў, якія ў грамадскай думцы сфармаваліся ў адноснае да таго, якім павінны быць дэпутат.

Прама скажу, менавіта такіх людзей я хачу быць бачыць у новым складзе парламента. Адказныя перад ім будучы стаяць задачы па ўдасканаленні прававой базы, развіцця супрацоўніцтва з замежнымі партнёрамі, умацаванні пазіцыі Беларусі на міжнароднай арэне.

У сённяшніх умовах, калі ёсць пэўныя складанасці ў эканоміцы, велізарная адказнасць кладзецца на нашы прафасіоналы. Прадстаўнікі Федэрацыі прафасіонаў ёсць на большасці нашых прадпрыемстваў. Трэба аддаць належнае партнёрамі, умацаванні пазіцыі Беларусі на міжнароднай арэне.

У сённяшніх умовах, калі ёсць пэўныя складанасці ў эканоміцы, велізарная адказнасць кладзецца на нашы прафасіоналы. Прадстаўнікі Федэрацыі прафасіонаў ёсць на большасці нашых прадпрыемстваў. Трэба аддаць належнае партнёрамі, умацаванні пазіцыі Беларусі на міжнароднай арэне.

Меркаванні

Аляксандр КОСІНЕЦ, Кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь:

— У сваім дакладзе Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка надаў асабліва ўвагу пытанням не толькі абароназдольнасці нашай дзяржавы, але і даў адказы, чаму мы менавіта сёння праводзім пяты Усебеларускі народны сход і чаму пасля прэзідэнцкіх выбараў. Таму што бачым, як развіваецца усветная эканоміка, які нам неабходна трымаць курс, якія трэба, адпаведна, праводзіць рэформы ва ўсіх без выключэння кірунках і галінах. І ў аграрнапрамысловым комплексе, і ў будаўніцтве, і ў пытаннях развіцця высокіх тэхналагічных грамадства. Як развіваць навуку, адукацыю, культуру.

Мы не ўтойваем сваіх недахопаў, таму паказалі вынікі пяцігодкі 2011—2015 гадоў. Так, нам не ўдалося выкачаць усё прагнозныя паказчыкі, але мы ідзем шляхам іх дасягнення, дэманструем прынцыповыя падыходы: перш за ўсё тое, што хвалюе чалавека. Гэта заробатная плата, і мы, натуральна, плануем яе павышыць у наступнай пяцігодцы. Таксама пытанні, звязаныя з інфляцыяй. Таму ставім задачы, каб яна склала не болей за 5% і не было росту цэн. Гэта і пытанні экспертаў, бо ў нас экспертна арыентаваная эканоміка, і яна перш за ўсё павінна даваць грашовыя рэсурсы і для разліку з нашымі замежнымі партнёрамі, і для напаўнення золатавалютнага запасаў.

Гэта і гаюльныя пытанні, на якія трэба адказаць людзям: як можна будзе будаваць жыллё, набываць матэрыяльныя дабрабыты і працягваць род чалавечы. Плануецца, што сярэдня працягласць жыцця складзе 75 гадоў у 2020 годзе. Няма ніводнай тэмы ці пытання, якія б хвалювалі людзей, але засталіся неугучанымі. Больш за тое, на «гарачую лінію» паступіла за дзень больш за 300 тэлефонных званкоў. Мы іх сістэматызуем і дадзім адказы. Таксама вёўся прыём грамадзян у Віцебску, Брэсце, Мінску, Магілёве, Гомелі, Гродне — амаль па ўсёй краіне.

Мы робім вялікі акцэнт на стратэгічны рэсурс нашага грамадства — нашу моладзь. Каб у яе была магчымасць атрымліваць якасную адукацыю, працягваюць свае таленты, каб належным чынам падтрымліваліся маладыя сем'і, каб моладзь не з'яжджала. Для гэтага патрэбна добрая матывацыя. У той жа час нам варты істотна павышыць заробатную плату. Але тут трэба дзейнічаць не надуманымі схемамі, а зарабіць яе. Для гэтага варты ствараць адпаведныя ўмовы: падтрымліваць малы і сярэдні бізнес.

ВІЗІТ У ТАШКЕНТ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка 23-24 чэрвеня зробіць рабочы візіт у Рэспубліку Узбекістан для ўдзелу ў пасяджэнні Савета кіраўнікоў дзяржаў — членаў Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва. Аб гэтым паведамлілі ў прэс-службе кіраўніка беларускай дзяржавы.

Запланаваны таксама двухбаковыя сустрэчы Прэзідэнта Беларусі з лідарамі замежных краін.

Маючы адбыцца ў Ташкенце саміт Шанхайскай арганізацыі супрацоўніцтва стане першым, у якім Беларусь будзе прымаць удзел на вышэйшым узроўні ў новым статусе наглядальніка.

■ Была вайна...

СВЕЧКУ ПАМ'ЯЦІ Ў КРЭПАСЦІ ЗАПАЛІЛІ ТЫСЯЧЫ ЛЮДЗЕЙ

На памятных мерапрыемствах у Брэсцкую крэпасць 22 чэрвеня сабралася некалькі тысяч чалавек. Сёлета ўрачыста-жалобная імпрэза пачалася раней звычайнага, а трэцім гадзіне ночы.

Усе ўдзельнікі спачатку ішлі па імправізаванай дарозе паміж, якая была абзначаная тысячамі запаленых чырвоных лампадак. Пад зоркай — галоўным уваходам у крэпасць — гучалі фангарамы даваенных песень, на загады устаноўленых экраннах трансліравалі фрагменты дакументальных фільмаў.

Фота Валерыя КАРАЛЯ.

Мітынг-рэквіем пачаўся, паводле даўняй традыцыі, а чацвёртай гадзіне раніцы. «Словы «Брэст» і «Крэпасць» назаўсёды сталі сімваламі мужнасці і стойкасці», — сказаў старшыня Брэсцкага гарвыканкома Аляксандр РАГАЧУК.

Як згадуе, папярлі вянкі смутку і памяці па вадзе Заходняга Буга. Сотні букетаў і вянкі афіцыйных дэлегацый ляглі да падножжа Вечнага агню. А пасля ўсе накіраваліся да месца рэканструкцыі падзей чэрвеня 41-га года. Гэтым разам больш за 500 чалавек з 13 краін свету ўдзельнічалі ў гэтай маштабнай пастанове. Сёлета ўпершыню ў рэканструкцыі былі задзейнічаны самалёт. Ролю нямецкага люфтвафэ сыграў АН-2 Брэсцкага аэраклуба. «Свечкай памяці» назвалі арганізатары мерапрыемства ў крэпасці 2016 года.

Святлана ЯСКЕВІЧ

ВЫЗНАЧАЕЦЦА ШЛЯХ, ПА ЯКІМ ПОЙДЗЕ ДЗЯРЖАВА

Як прайшоў першы дзень пятага Усебеларускага народнага сходу

З самай раніцы ў холе Палаца Рэспублікі было шматлюдна, шумна, урачыста. Прадстаўнікі ўсёй краіны прыехалі ў сталіцу, каб прыняць удзел у найважнейшай падзеі — Усебеларускім народным сходам. Адчувалася, што гэты форум для іх адначасова і святы, і адказнасць: ні больш ні менш, вырашаецца, як будзе жыць, развівацца Беларусь на працягу наступнай пяцігодкі.

Прадстаўнікі

ўсіх пакаленняў

Пасля дакладу Прэзідэнта краіны прэм'ер-міністр Андрэй КАБЯКОЎ звярнуў увагу дэлегатаў і гасцей Усебеларускага народнага сходу на тое, што прынятыя на форуме рашэнні трэба будзе, безумоўна, ажыццявіць.

— Ад таго, наколькі кожны з нас адчуе і зразумее важнасць гэтых рашэнняў і задач, наколькі кожны зможа ўключыць часцінку сваёй самаадданай працы і сваёй душы ў агульную справу, залежыць агульны вынік у пабудове моцнай і квітнеючай Беларусі, — заявіў Андрэй Кабякоў, — Заклікаю вас актыўна ўключыцца ў абмеркаванне.

Прэм'ер-міністр паведаміў, што прадстаўнікі 31 краіны даслалі тэлеграмы з віншаваннямі ў адрас удзельнікаў пятага Усебеларускага народнага сходу. Прысутнічалі прадстаўнікі ўсіх 31 краіны: Аўстрыі, Азербайджана, Бангладэш, Бразіліі, Бельгіі, В'етнама, Германіі, Ізраіля, Індыі, Ірана, Казахстана, Кітая, Літвы, Польшчы, Расіі, ЗША, Турцыі, Францыі, Японіі і іншых. Прыватальныя тэлеграмы ўдзельнікам сходу таксама паступілі ад розных аб'яднанняў і іх лідараў, у прыватнасці ад Еўразійскай эканамічнай камісіі, Камуністычнай партыі Расійскай Федэрацыі.

Генадзь Пальчык, старшыня мандатнай камііі пятага Усебеларускага народнага сходу, паведаміў, што ў працы сходу прымаюць удзел 2,5 тысячы дэлегатаў з усіх рэгіёнаў краіны.

— Выбраны самая дастойная прадстаўнікі, якія карыстаюцца заслужаным аўтарытэтам у сваіх калектывах і сярэд насельніцтва, — заявіў старшыня мандатнай камііі, — Можна з ўпэўненасцю сцвярджаць, што дэлегаты сходу валодаюць неабходным прафесійным і жыццёвым вопытам і могуць прадставіць і аргументаваць на самым высокім узроўні прапановы па развіцці нашага грамадства, дзяржавы. У складзе сходу дастаткова поўна адлюстравана сацыяльна-прафесійная структура беларускага грамадства.

Яшчэ адна цікавая лічба — у працы форуму прымае ўдзел 828 жанчын.

— Трэба адзначыць высокі адукацыйны ўзровень нашых дэлегатаў, — звярнуў увагу Генадзь Пальчык. — Вышэйшую адукацыю маюць 2105 дэлегатаў, вучоўны ступені прысуджаны 96 дэлегатам.

На V Усебеларускі народны сход выбраны Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Рыгоравіч Лукашэнка, вышэйшыя асобы краіны, члены ўрада, дэпутаты Палаты прадстаўнікоў і члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу, кіраўнікі рэспубліканскіх органаў кіравання.

Дэлегатамі сходу сталі 528 дэлегатаў мясцовых Саветаў дэлегатаў. Сярод дэлегатаў — 951 прадстаўнік палітычных партый і грамадскіх арганізацый.

— Мандатная камісія сходу прызнае, што выбары дэлегатаў прайшлі ў адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб рэспубліканскіх і мясцовых сходах» на аснове свабоднага дэмакратычнага волевыяўлення грамадзян, — заявіў Генадзь Пальчык. — Удзельнікі сходу правамоцныя прымаць рашэнні на пытаннях, што вынесены на яго абмеркаванне.

Дасягненні і планы

Для ўступлення ў першы дзень сходу загісаўся 35 чалавек. Сярод іх — як дэлегаты, так і госьці: дыпламаты, грамадскія дзеячы і палітыкі замежных краін.

Васіль РАВЯКА, Герой Беларусі, кіраўнік адной з найлепшых гаспадарак краіны (СВК «Прагрэс-Верцілішкі» Гродзенскага раёна), член Пастаяннай камііі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецкі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу, звярнуў увагу, што яго прадпрыемства яшчэ ў 90-я гады было дастаткова паспяховым, аднак з-за часовага фактара ўжо ў 2000-х гадах у многім тэхналагічна і маральна састарэла.

— Мы паставілі перад сабой задачу каронным вобразам мадэрнізаваць тэхналогіі вытворчасці, — сказаў ён. — Як бы ні было складана, за перыяд з 2000-га па 2015 год у вытворчы сектар былі інвеставаны 323 мільярды рублёў уласных сродкаў, што дазволіла пабудавачы і рэканструяваць 38 аб'ектаў. Гэта дало сур'ёзны эфект — асабліва ў такой адчувальнай сферы, як энергаспажыванне.

Па словах выступаючы, спажыванне газу, дызельнага паліва знізілася ў некалькі разоў, у той час як аб'ём вытворчасці павялічыўся. Одним з прыярытэтаў яго прадпрыемства з'яўляецца паступовы пераход ад імпартнай тэхнікі на машыны і механізмы айчынай вытворчасці.

што дасць магчымасць значна скараціць выдаткі на рамонт і набыццё запасных частак.

Аляксандр СУРЫКАЎ, Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Расійскай Федэрацыі ў Рэспубліцы Беларусь, у сваім выступе падкрэсліў: «Сумесныя дзеянні ў вонкавай сферы — залог бяспекі нашых краін».

Вызначальную ролю іграе і супрацоўніцтва ў сферы сельскай гаспадаркі, лічыць дыпламат. Ён прапанаваў быць краіне рэалізоўвача сумесна з Расіяй найбольш актуальных і галіне перапрацоўкі сельскагаспадарчай прадукцыі.

Самён ШАПІРА, старшыня Мінскага аблвыканкома, заявіў, што ў апошнія 20 гадоў незалежная Беларусь забяспечыла высокі ўзровень жыцця сваіх грамадзян.

«Выбраная эканамічная мадэль апраўдала сябе: яна дала рухавіца наперад», — упэўнены ён.

Самён Шапіра нагадаў, што Мінская вобласць робіць велікі істотны ўнёсак у ВУП дзяржавы: на Міншчыне вырабляецца 18% ад агульнага аб'ёму прамысловыя вытворчасці ў краіне, 25% ад аб'ёму ўсёй прадукцыі сельскай гаспадаркі.

Самён Шапіра выступіў з шэрагам прапановаў. Так, важна інвестыцыі складаюцца на пераацэнку, але, па яго словах, усё-такі аснова дабрабыту грамадзян — у нашых жа руках.

Трэба развіваць рынак каштоўных папер, даваць магчымасці грамадзянам выкупляць у лізіт прадпрыемствы, што працуюць неэфектыўна. Яшчэ адна прапанова ад губернатара — запустіць механізм самарэгулявання эканомікі:

— Перажываючы за лёс чалавека, дзяржава часам стымуюць не самыя эфектыўныя вытворчасці, губляючы пры гэтым немалыя сродкі. Думаю, калі людзі на сабе адчуваюць выдаткі неэфектыўнага кіравання эканамікай прадпрыемстваў, гэта ацярпяць і кіраўнікі, і калектывы. Кожны павінен несці долю адказнасці за

работу роднага прадпрыемства, — упэўнены Самён Шапіра.

Старшыня Мінскага аблвыканкома падняў і такую праблему: часта кіраўнікі не прымаюць рашэнняў, баючыся рознага кшталту санкцый. Напрыклад, за тое, што прадукцыя была прададзена не па самых высокіх цэнах. Але калі гэта эканамічна мэтазгодна? Або калі няма іншага выйсця?

Яшчэ адна цікавая прапанова Самёна Шапіра — дазволіць аблвыканкамам прымаць рашэнні па адыходзе ад пагадзіннай аплаты працы кіраўнікоў і прывязваць выплату працы да рэальных дасягненняў прадпрыемстваў.

Уклад у стабільнасць

Мітрапаліт Мінскі і Заслаўскі Павел, Патрыяршы Экзарх усе Беларусі, заявіў, што дзяржава робіць усё магчымае, каб жыццё грамадзян было самадэстатковым.

— Узаемадзеянне Царквы і дзяржавы за апошнія дзесяцігоддзі стварыла сістэму дзяржаўна-царкоўных адносін, — сказаў ён.

Па словах мітрапаліта Паўла, сведчанне гэтаму — уручэнне штогадовай прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне».

Ён звярнуў увагу на тое, што ў апошнія гады Мінск стаў сусветна вядомай пляцоўкай міратворчых ініцыятываў.

— Гэта абумоўлена беларускай гісторыяй, — лічыць Патрыяршы Экзарх. — У XX стагоддзі беларускі народ перажыў сваю Галгофу, таму мы ведаем цану міру. Беларускай Праваслаўнай Царква гатовая рабіць і робіць усё магчымае, каб умацаваць мір на нашай зямлі.

Мітрапаліт Павел згадаў і той факт, што бягучы год аб'яўлены Годам культуры, і падкрэсліў, што хрысціянства заўсёды ў нашай краіне было магучым культурна-эдукацыйным фактарам.

Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Кітайскай Народнай Рэспублікі ў Рэспубліцы Беларусь ЦУЙ ЦЫМІН адзначыў, што ў апошнія гады становіцца ў свеце вельмі змянялася.

— Але працавіты беларускі народ будзе сваю дзяржаву, пераадолаваць складаныя знешні ўплыў, — сказаў ён. — Беларусь — прызнаны востраў стабільнасці ў рэгіёне. Дзяржава надае значную ўвагу мірнай знешняй палітыцы, робіць значны ўклад у абарону міру.

Андрэй БЕЛЯКОЎ, першы сакратар Цэнтральнага камітэта Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі, нагадаў: у мінулыя пяцігодкі для моладзі было шмат значных падзей, мерапрыемстваў.

Так, 2015 год быў аб'яўлены Годам моладзі, і старт яму даў з'езд БРСМ. Па словах Андрэя Белякова, было шмат новых ідэй, якія ўжо паспяхова рэалізаваны. Ці не самым цікавым стала імклівае развіццё студэнтскага руху. Так, у Год моладзі была працаўладкаваная рэкардна коль-

касць юнакоў і дзяўчат — больш за 70 тысяч. Яны змаглі зарабіць свае першыя грошы.

— У моладзі сотні і тысячы ідэй. Галоўнае — своечасова іх падхапіць, — упэўнены Андрэй Белякоў.

Софа ЛАНДВЕР, дэпутат ад партыі «Наш дом — Ізраіль», старшыня Лігі дробных «Ізраіль-Беларусь» у кнэсеце 20-га склікання, міністр аліі і абсорцыі Ізраіля, зазначыла:

— Беларусь і Ізраіль не чужыя адзін аднаму. Мы маем цесную сувязь, якія фарміраваліся на працягу шасці стагоддзяў. З беларускай зямлёй звязаны лёсы айцоў-заснавальнікаў Дзяржавы Ізраіль. У Беларусь ядуць карані і маёй сям'і.

Софа Ландвер лічыць, што няма неабходнасці шукаць «сюзьт», які мог бы дапамагчы развіваць беларуска-ізраільскія адносіны. Яна падкрэсліла, што ў яе краіне — 120 тысяч беларускіх яўрэяў. У яе думку, значным дасягненнем двухбаковага супрацоўніцтва з'яўляецца падпісанне пагаднення аб адмене кароткатэрміновых віз для нашых грамадзян.

— Упершыню гэты ініцыятыва была агучана Аляксандрам Рыгоравічам Лукашэнкам у красавіку 2013 года, — нагадала яна. — У выніку ў лістападзе мінулага года візы былі адменены. Гэта сведчанне высокага ўзроўню адносін паміж двюма краінамі.

Яшчэ адным значным дасягненнем беларускіх і ізраільскіх дыпламатаў стала падпісанне сёлета Фінансавога пагаднення паміж урадамі Беларусі і Ізраіля, якое дазваляе прыцягваць ізраільскія крэдытныя лініі для фінансавання сумесных двухбаковых праектаў.

Міхаіл ОРДА, старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі, заявіў:

— Для нас галоўная ўмова — занятасць людзей. Часта прапануюць пазбаўляцца ад прадпрыемства, калі яго знаходзіцца ў складанай фінансавай сітуацыі. Але што робіць людзям? Прафсаюзы робяць усё магчымае, каб захавалі прадпрыемства. Мы выступаем за тое, што чалавек патрэбна не проста праца, а эфектыўнае працоўнае месца з умовамі для працы. Наша палітыка павінна адпавядаць інтарэсам нашых грамадзян.

Міхаіл Орда выказаў думку, што банкаўская сістэма павінна быць больш адаптаванай пад працэсы сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны.

— Часам банкам варта адступіцца ад сваіх інтарэсаў дзеля інтарэсаў дзяржавы. Важна, каб выраза прасочваўся партнёрскі пачатак. Калі прадпрыемстваў гэтка, дзяржава мусяць падставіць плячо. Цэла акупіцца.

У той жа час Міхаіл Орда прызнаў, што цудуў не бывае і, каб лепш жыць, трэба лепш працаваць.

Надзея ЮШКЕВІЧ.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

БЕЛАРУСБАНК
ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк»
220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС на 1 апреля 2016 г.

ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк»
(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2016 год		2015 год	
			3	4	5	6
1	АКТИВЫ					
2	Денежные средства	1101	2 893 737		3 273 983	
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	5 072		6 813	
4	Средства в Национальном банке	1103	6 847 317		14 092 944	
5	Средства в банках	1104	12 502 297		20 716 379	
6	Ценные бумаги	1105	71 843 145		59 004 471	
7	Кредиты клиентам	1106	163 805 600		159 137 693	
8	Производные финансовые активы	1107	-		4 665 203	
9	Инвестиции в зависимые юридические лица	-	-		-	
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица	-	-		-	
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108	1 138 352		1 087 412	
12	Основные средства и нематериальные активы	1109	4 311 152		4 280 773	
13	Имущество, предназначенное для продажи	1110	36 080		35 956	
14	Отложенные налоговые активы	1111	6 805		6 805	
15	Деловая репутация	-	-		-	
16	Прочие активы	1112	1 891 830		1 726 647	
17	ИТОГО активы	11	265 281 387		268 035 079	
18	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА					
19	Средства Национального банка	1201	514 772		7 337 067	
20	Средства банков	1202	48 254 975		47 552 412	
21	Средства клиентов	1203	160 670 163		159 534 569	
22	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	19 064 705		17 548 690	
23	Производные финансовые обязательства	1205	-		-	
24	Отложенные налоговые обязательства	1206	7 148		7 148	
25	Прочие обязательства	1207	2 232 207		1 319 189	
26	ВСЕГО обязательства	120	230 743 970		233 299 075	
27	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ					
28	Уставный фонд	1211	26 690 926		26 689 248	
29	Эмиссионный доход	1212	-		-	
30	Резервный фонд	1213	2 491 147		1 942 807	
31	Фонды переоблиц статей баланса	1214	2 001 255		2 001 279	
32	Неоплаченный капитал	1215	3 353 819		4 102 670	
33	ВСЕГО собственный капитал, принадлежащий головной организации	-	34 537 417		34 736 004	
34	Доля неконтролирующих акционеров	-	-		-	
35	ВСЕГО собственный капитал	121	34 537 417		34 736 004	
36	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	265 281 387		268 035 079	

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ о прибылях и убытках на 1 апреля 2016 года

ОАО «Акционерный Сберегательный банк «Беларусбанк»
(в миллионах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	2016 год		2015 год	
			3	4	5	6
1	Процентные доходы	2011	7 712 003		6 537 030	
2	Процентные расходы	2012	5 041 493		5 400 695	
3	Чистые процентные доходы	201	2 670 510		1 136 335	
4	Комиссионные доходы	2021	607 119		574 451	
5	Комиссионные расходы	2022	253 516		176 964	
6	Чистые комиссионные доходы	202	353 603		397 487	
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	1 955		1 965	
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	(7 887)		(58 345)	
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	334 928		(1 429 369)	
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	47 379		1 864 852	
11	Изменения в резервы	207	1 807 415		358 958	
12	Прочие доходы	208	187 523		181 373	
13	Операционные расходы	209	1 454 187		1 187 292	
14	Прочие расходы	210	143 100		230 530	
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	193 309		317 518	
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212				

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

Государственное предприятие «УКС Фрунзенского района г. Минска»
Застройщик – государственное предприятие «УКС Фрунзенского района г. Минска», зарегистрированное в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей от 27.02.2014 за № 190580553.
Место нахождения: 220073, Республика Беларусь, г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а.
Телефакс: (8017) 204-67-99, (8017) 256-64-18.
Режим работы – 8.45 – 18.00, обед 13.00 – 14.00; пятница 8.45-16.45, выходные дни: суббота, воскресенье.
Информация о проекте.
Жилой дом № 16 по генплану размещен в границах улиц Шаранговича-Горьковского-Рафиева, микрорайон № 3 в г. Минске.
Внутренняя отделка квартир не предусмотрена.
Предлагается для привлечения к строительству по договорам создания объекта долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий:
- 27 (двадцать семь) однокомнатных квартир: №№ 64, 66, 68, 71, 73, 75, 78, 80, 82, 85, 87, 89, 99, 101, 103, 106, 108, 110, 113, 115, 117, 120, 122, 124, 127, 129, 131 (площадью 44,92 – 45,17 кв. метров);
- 27 (двадцать семь) двухкомнатных квартир: №№ 63, 65, 67, 70, 72, 74, 77, 79, 81, 84, 86, 88, 98, 100, 102, 105, 107, 109, 112, 114, 116, 119, 121, 123, 126, 128, 130 (площадью 59,20 – 65,95 кв. метров);
- 8 (восемь) трехкомнатных квартир: №№ 69, 76, 83, 90, 104, 111, 118, 125 (площадью 77,81, 81, 77 кв. метров).
Цена 1 кв. метра общей площади квартиры на дату опубликования проектной декларации составляет при строительстве:
- однокомнатной квартиры – 18 000 000 бел. рублей (1 800 руб.);
- двухкомнатной квартиры – 17 500 000 бел. рублей (1 750 руб.);
- трехкомнатной квартиры – 17 000 000 бел. рублей (1 700 руб.).
Планируемый срок ввода объекта в эксплуатацию – январь 2017 года.
С планировками квартир и ходом работ по строительству можно ознакомиться по адресу: г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а, к. 102, тел. (8017) 256-64-18.
Для заключения договора необходимо:
- личное присутствие и паспорт (+ ксерокопия) того лица, с кем будет заключаться договор;
- быть готовым оплатить в течение 3 рабочих дней с даты получения договора 30% стоимости объекта долевого строительства.
Указанная в настоящей проектной декларации цена 1 кв. метра общей площади квартир и их количество считается действительными до момента опубликования новой декларации в части указанных квартир. УНП 190580553

ИЗМЕНЕНИЕ В ПРОЕКТНУЮ ДЕКЛАРАЦИЮ

В опубликованную 13 апреля 2016 г. в газете «Звезда» № 68 проектную декларацию (о проекте строительства объекта «Застройка микрорайона «Лошнина-9»).
1-я очередь. Жилой дом № 7 по генплану)
ВНЕСТИ СЛЕДУЮЩЕЕ ИЗМЕНЕНИЕ.
Четвертый раздел «Характеристика объекта» изложить в следующей редакции:
Стоимость 1 м² общей площади объекта долевого строительства на дату опубликования проектной декларации для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий:
1, 2-комнатные квартиры при поэтапной оплате – 19 000 000 руб.
1, 2-комнатные квартиры при 100% оплате в течение 20 банковских дней с момента заключения договора – 17 000 000 руб.

ОАО «Белагропромбанк» сообщает, что с 25.07.2016 процентная ставка по договорам банковского вклада (депозита) до востребования «Пенсионный», заключенным до 25.11.2015 на условиях, утвержденных решением Кредитного комитета ОАО «Белагропромбанк» 04.04.2006, протокол № 36, будет составлять 20,0% годовых.

www.belapp.by
ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136
Лицензия на осуществление банковской деятельности № 2 от 26 мая 2014 года, выдана Национальным банком Республики Беларусь, УНП 100693551.

ОАО «Белагропромбанк» сообщает, что в связи с уменьшением с 01.07.2016 ставки рефинансирования Национального банка Республики Беларусь на 2 процентных пункта до 20 процентов годовых, с 01.08.2016 ОАО «Белагропромбанк» уменьшает на 2 процентных пункта плавающие процентные ставки по договорам банковского вклада «Универсальный» и «Сберегательный», заключенным в период с 02.08.2004 по 05.03.2006. Также, в соответствии с условиями договора пролонгация вклада «Стабильный» осуществляется на условиях применения процентной ставки для данного вида вклада (депозита), действующей на день продления договора.

www.belapp.by
ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136
Лицензия на осуществление банковской деятельности № 2 от 26 мая 2014 года, выдана Национальным банком Республики Беларусь, УНП 100693551.

ОАО «Белагропромбанк» сообщает, что с 25 июля 2016 года по договорам срочного безотзывного банковского вклада (депозита) «стандарт» в белорусских рублях с переменной процентной ставкой, заключенным в период с 13.11.2015 по 02.05.2016 года, размер процентной ставки составит: 95 дней – 22% годовых, 185 дней – 25%, 370 – 26% годовых; по договорам, заключенным в период с 03.05.2016 по 28.06.2016 года, размер процентной ставки составит: 95 дней – 21% годовых, 185 дней – 22%, 370 – 25% годовых.

www.belapp.by
ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136
Лицензия на осуществление банковской деятельности № 2 от 26 мая 2014 года, выдана Национальным банком Республики Беларусь, УНП 100693551.

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

Государственное предприятие «УКС Фрунзенского района г. Минска»
Застройщик – государственное предприятие «УКС Фрунзенского района г. Минска», зарегистрированное в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей от 27.02.2014 за № 190580553.
Место нахождения: 220073, Республика Беларусь, г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а.
Телефакс: 204-67-99, 349-53-94.
Режим работы – 8.45 – 18.00, обед 13.00 – 14.00; пятница 8.45-16.45, выходные дни: суббота, воскресенье.
Информация о проекте.
Многоквартирный жилой дом № 1 по генплану размещен в границах улиц Шаранговича-Горьковского-Рафиева, микрорайон № 4 в г. Минске.
Внутренняя отделка квартир не предусмотрена.
Предлагается для привлечения к строительству по договорам создания объекта долевого строительства для граждан, не состоящих на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий:
- 27 (двадцать семь) однокомнатных квартир: №№ 3, 5, 8, 16, 20, 22, 26, 28, 32, 34, 38, 40, 62, 64, 68, 70, 74, 76, 80, 82, 86, 88, 92, 94, 100, 104, 112 (площадью 42,06 – 42,41 кв. метров);
- 60 (шестьдесят) двухкомнатных квартир: №№ 4, 9, 12, 13, 18, 19, 21, 23, 24, 25, 27, 29, 30, 31, 33, 35, 36, 37, 39, 41, 42, 43, 45, 47, 48, 49, 51, 53, 54, 55, 57, 58, 60, 61, 63, 65, 66, 67, 69, 71, 72, 73, 75, 77, 78, 79, 81, 83, 84, 85, 87, 89, 90, 91, 93, 95, 99, 101, 103, 111 (площадью 59,20 – 65,95 кв. метров).
Цена 1 кв. метра общей площади квартиры на дату опубликования проектной декларации составляет при строительстве:
- однокомнатной квартиры – 19 200 000 бел. рублей (1 920 руб.);
- двухкомнатной квартиры – 17 000 000 бел. рублей (1 700 руб.).
Планируемый срок ввода объекта в эксплуатацию – апрель 2017 года.
С планировками квартир и ходом работ по строительству можно ознакомиться по адресу: г. Минск, 4-й Загородный пер., 64а, к. 101, тел. 399-53-94.
Для заключения договора необходимо:
- личное присутствие и паспорт (+ ксерокопия) того лица, с кем будет заключаться договор;
- быть готовым оплатить в течение 3 рабочих дней с даты получения договора 30% стоимости объекта долевого строительства.
Указанная в настоящей проектной декларации цена 1 кв. метра общей площади квартир и их количество считается действительными до момента опубликования новой декларации в части указанных квартир. УНП 190580553

Утеренные ЗАО «СНК «Белгострах» бланки полисов по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу (2РН, 2РП) серии БИ №№ 1519595, 1186528, 1455827, 1455829, 1455835, 1455840, 1214943-1214945, 1488691-1488694, 1488697-1488701, 1488706, 1455810, 1455817, 1460820, 1527431, 1562524 и бланк квитанции о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии СВ № 3839286 считать действительными. УНП 100782388

ТАБЛИЦА ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК ПО СРОЧНОМУ БАНКОВСКОМУ ВКЛАДУ (ДЕПОЗИТУ) ОАО «БЕЛАГРОПРОМБАНК» с 25 июля 2016 года

Table with columns for deposit types (Belarusian rubles, USD, Euro, Russian rubles), terms (100, 200, 300, 500, 1000, 2000, 3000 days), and interest rates (% годовых).

Настоящие ставки применяются:
* для договоров срочного банковского вклада (депозита) с плавающими процентными ставками, заключенных до 01.09.2013, за исключением случаев автоматического увеличения срока их хранения в соответствии с пунктом 3.6 Условий срочного банковского вклада (депозита) ОАО «Белагропромбанк» (с плавающей процентной ставкой), утвержденных решением Кредитного комитета ОАО «Белагропромбанк» от 16.02.2006, протокол № 21 (далее – Условия);
** для договоров срочного банковского вклада (депозита) с плавающими процентными ставками, заключенных до 01.09.2013, в случаях автоматического увеличения с 01.04.2016 срока их хранения в соответствии с пунктом 3.6 Условий.

ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136
www.belapp.by
ОАО «Белагропромбанк», УНП 100693551.

www.belapp.by
ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136
ОАО «Белагропромбанк», УНП 100693551.

Государственное предприятие «МГЦН» извещает о проведении 26 июля 2016 г. аукционных торгов по продаже права заключения договоров аренды имущества, в рамках 190-го открытого аукциона по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной и иной собственности

Table with columns: № предмета аукциона, Местонахождение имущества, Площадь (кв.м), Размер коэффициента в базовой ставке арендной платы, Начальная цена права заключения договора аренды имущества (руб.), Целевое использование имущества, Сумма задатка (руб.), Характеристика имущества и иные сведения.

БАЗ – базовая арендная величина с 01.04.2016 составляет 13,60 рублей.
Договор аренды заключается сроком на пять лет, если иное не указано в настоящей извещении.
Организатор аукциона – государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 10.
Аукцион состоится 26 июля 2016 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукциона.
Возможность осмотра Имущества, право заключения договора аренды которого выставлено на аукцион, обеспечивает арендатор.
Аукцион проводится в порядке, предусмотренном Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденных постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2008 № 1049, а также иными актами законодательства.
Участовать в аукционе могут юридические и физические лица, включая индивидуальных предпринимателей.
Лица, желающие принять участие в аукционе:
- заключают с организатором аукциона соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (далее – соглашение), бланк которого можно получить у организатора аукциона.
При подаче заявления на участие в аукционе с прилагаемыми документами и заключении соглашения:
- физическое лицо, индивидуальный предприниматель предъявляет организатору аукциона документ, удостоверяющий личность;
- представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предъявляет организатору аукциона оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица), документ, удостоверяющий личность.
Приним документов и консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 1 июля 2016 г. по 20 июля 2016 г. включительно – до 16.45 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.
Ответственность за достоверность сведений, указанных в документах, представленных для участия в торгах, несет лица, их подавшие.
Заявления на участие в аукционе, поступившие после установленного срока, не рассматриваются.
Порядок оформления участия в аукционе: лицо, допущенному к участию в аукционе, организатор аукциона выдает билет участника аукциона, в котором указывается порядковый номер, под которым данное лицо зарегистрировано. При отсутствии у лица, желающего участвовать в аукционе, текущего (расчетного) счета в учреждении банка, он должен быть открыт до подачи заявления на участие в аукционе и указан в заявлении.
Порядок определения победителя аукциона:
- торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены и проводятся аукционистом, определяемым организатором аукциона;
- аукцион продолжается до тех пор, пока по новой объявленной аукционистом цене аукционный номер подается только один участник аукциона или пока не останется только один участник, предложивший наиболее высокую цену. Аукционист трижды называет цену, по которой продан предмет аукциона, и объявляет о продаже данного предмета аукциона, а также сообщает номер участника аукциона, выигравшего аукцион по данному предмету аукциона (далее – победитель аукциона).
Размер штрафа, уплачиваемого участником аукциона (и/или его победителем (приравненным к нему лицом) в случаях, предусмотренных законодательством и соглашением, составляет 21 000 000 рублей.
Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) в течение 3 рабочих дней со дня его проведения обязан в установленном порядке перечислить на текущий (расчетный) счет арендатора сумму, за которую продан предмет аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка, а также возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение. Информация о затратах доводится до сведения участников перед началом аукциона.
Важно! Договор аренды по результатам аукциона может быть заключен исключительно с участником аукциона, ставшим победителем (приравненным к нему лицом). Заключение договора аренды помещения, целевое назначение которого предполагает осуществление предпринимательской деятельности, с субъектом, который в силу законодательства не может осуществлять названную деятельность, не допускается.
Договоры аренды имущества должны быть заключены в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона и подписания протокола аукциона.
Телефоны для справок: отдел аукционов – +375 (17) 327 40 20; отдел аренды – +375 (17) 327 41 70, 327 47 29, 328 36 57, бухгалтерия – +375 (17) 328 36 58. Интернет: www.mgcn.by.

«Минский государственный лингвистический университет»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ ЛИЦ ДЛЯ ПОЛУЧЕНИЯ ПОСЛЕВУЗОВСКОГО ОБРАЗОВАНИЯ ЗА СЧЕТ СРЕДСТВ РЕСПУБЛИКАНСКОГО БЮДЖЕТА В СООТВЕТСТВИИ С КОНТРОЛЬНЫМИ ЦИФРАМИ ПРИЕМА НА 2016 ГОД

Table with columns: Шифр специальности, Наименование специальности, Дневная форма обучения, Зочная форма обучения, Количество мест.

Table with columns: Шифр специальности, Наименование специальности, Дневная форма обучения, Зочная форма обучения, Количество мест.

Лица, поступающие в аспирантуру, должны иметь:
* высшее образование;
* склонность к научным исследованиям, что подтверждается научными публикациями, участием в научно-исследовательских и инновационных проектах, конференциях или другими материалами;
* рекомендацию ученого совета (совета) учреждения высшего образования или факультета этого учреждения (для поступающих в год окончания обучения в данном учреждении) либо опыт практической работы не менее двух лет на должностях, требующих наличия высшего образования.

Поступающие в аспирантуру для получения научной квалификации «Исследователь» в дневной или заочной форме получения образования должны сдать кандидатские экзамены и зачеты по общеобразовательным дисциплинам до поступления в аспирантуру.
Для поступающих в аспирантуру для обучения в заочной форме получения образования и в форме соискательства, за исключением обучения в форме соискательства в целях сдачи кандидатских экзаменов и зачетов по общеобразовательным дисциплинам, опыт практической работы не менее двух лет на должностях, требующих наличия высшего образования, является обязательным.
Лица, поступающие в аспирантуру для обучения в дневной или заочной форме получения образования, сдают вступительный экзамен по специальной дисциплине в объеме учебной программы (студент высшего образования).
Лица, не прошедшие по конкурсу на обучение за счет средств республиканского бюджета, получившие на вступительном экзамене оценку не ниже «четыре», имеют право участвовать в конкурсах на обучение в аспирантуре на платной основе.

Срок обучения в аспирантуре в дневной форме – 3 года, в заочной – 4 года, в форме соискательства – 5 лет.
Приним документов – с 1 по 30 сентября 2016 года.
Вступительные испытания проводятся с 10 по 14 октября 2016 года.
Начало обучения – 1 ноября 2016 года. УНП 100280202

Адрес: 220034, Минск, ул. Захарова, 21, корп. Б, ауд. 208. e-mail: g.course@mslu.by
Телефон для справок: 2844748. Web-сайт: www.mslu.by

УЧРЕЖДЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ «МЕЖДУНАРОДНЫЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ ИНСТИТУТ ИМЕНИ А.Д. САХАРОВА» БЕЛОРУССКОГО ГОСУДАРСТВЕННОГО УНИВЕРСИТЕТА

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ В АСПИРАНТУРУ на 2016 год

в соответствии с контрольными цифрами приема для получения послевузовского образования I степени за счет средств республиканского бюджета по специальностям (биологические науки)

Table with columns: Организация исполнителя, Организация заказчика, Отрасль науки, Шифр специальности, Всего, Из них по форме обучения (Дневная, Зочная, Соискательство).

В аспирантуру на конкурсной основе принимаются лица, имеющие диплом о высшем образовании и диплом магистра, склонность к научным исследованиям. Поступающие должны иметь опыт практической работы не менее двух лет, либо рекомендацию совета вуза или факультета вуза.
УО «МГЭИ им. А.Д. Сахарова» БГУ объявляет также прием в аспирантуру для получения послевузовского образования I степени (дневная, заочная формы, соискательство) за счет юридических и физических лиц на платной основе.

Поступающие в аспирантуру сдают вступительный экзамен по специальности в период с 5 по 20 октября 2016 года, соискатели экзаменов не сдают.

ПРИЕМ ДОКУМЕНТОВ С 1 АВГУСТА ПО 30 СЕНТЯБРЯ 2016 ГОДА
Наш адрес: 220070, г. Минск, ул. Долгобродская, 23, каб. 406, тел. 299 00 18.
Подробности на сайте: http://www.iseu.by УНП 100286622

ЗАО «РРБ-Банк» сообщает, что 17 июня 2016 года Правлением ЗАО «РРБ-Банк» (Протокол № 43 от 17.06.2016) утверждены изменения №1 в ПРАВИЛА открытия и обслуживания банковских счетов клиентов ЗАО «РРБ-Банк», которые вступают в силу 1 июля 2016 года. УНП 100361187

Считать недействительным страховой полис ООО «Белкоопстрах» по добровольному страхованию от несчастных случаев и болезней на время поездки за границу формы 2РН, 2РП, серии БИ №0916016, а также квитанцию о приеме наличных денежных средств формы 1-СУ серии СВ №247711 в связи с утерей.
Утерятный бланк квитанции ОАОС «Би энд Би Иншуренс Ко» о приеме наличных денежных средств (страховых взносов) формы 1-СУ серии СВ №0260830 считать недействительным.

Учреждение образования «Белорусский государственный педагогический университет имени Максима Танка»

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ в аспирантуру и докторантуру в 2016 году за счет средств республиканского бюджета

Table with columns: Специальность, АСПИРАНТУРА (Дневная, Зочная, Соискательство), ДОКТОРАНТУРА (Дневная, Соискательство).

Обучение в аспирантуре и докторантуре за счет средств республиканского бюджета осуществляется на договорной основе.
Лица, получившие послевузовское образование за счет средств республиканского бюджета независимо от формы получения такого образования, не имеют права на получение второго послевузовского образования той же ступени за счет средств республиканского бюджета.

Прием лиц для получения послевузовского образования на платной основе осуществляется по всем специальностям, по которым ведется подготовка в аспирантуре и докторантуре БГПУ.

Документы принимаются с 1 августа по 30 сентября 2016 года.
С перечнем необходимых документов, требованиями к поступающим, условиями допуска к вступительным экзаменам и зачисления в аспирантуру и докторантуру можно ознакомиться на сайте БГПУ http://www.bspu.by.

Наш адрес: 220030, г. Минск, ул. Советская, 18, аспирантура и докторантура (каб. 96, 97, корпус 1).
Телефоны для справок: 8 (017) 226-46-64, 8 (017) 327-82-04. УНП 100280202

Установка адукацыі «Беларуская дзяржаўная акадэмія мастацтваў»

АБ'ЯЎЛЯЕ НАБОР НА 2016 ГОД У АСПИРАНТУРУ І ДОКТАРАНТУРУ

у адпаведнасці з кантрольным лічбамі прыёму для атрымання пастыўзавскай адукацыі за кошт сродкаў рэспубліканскага бюджэту на наступных спецыяльнасцях:

Table with columns: Шыфр і назва спецыяльнасці, Форма атрымання адукацыі, Колькасць месцаў/бізнэс-месцаў.

Устаноў адукацыі «Беларуская дзяржаўная акадэмія мастацтваў» ажыццяўляе прыём у аспирантуру для атрымання пастыўзавскай адукацыі (дзённая і заочная формы, саіскальніцтва) за кошт юрыдычных і фізічных асоб на платнай аснове.

Дакументы для паступлення прымаюцца з 1 жніўня па 31 верасня 2016 года па адрасе: вул. Сурганава, 14а, кабінет 508.

Падрабязная інфармацыя – на сайце ўстаноў адукацыі «Беларуская дзяржаўная акадэмія мастацтваў» (http://bdam.by/graduate_school/) і па тэлефонах: +37517 331 70 08, +37544 579 73 38. УНП 100289132

ТАБЛИЦА ПРОЦЕНТНЫХ СТАВОК ПО СРОЧНОМУ БАНКОВСКОМУ ВКЛАДУ (ДЕПОЗИТУ) «СИСТЕМА СБЕРЕЖЕНИЙ ЛИНИЯ РОСТА 2.0» с 25 июля 2016 года

Table with columns: Сумма депозита, ед. валюты, Сроки (до 6 месяцев, от 6 месяцев до 1 года, от 1 года до 2 лет, от 2 до 5 лет), % годовых.

Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в белорусских рублях, заключенных до 17.06.2015 года *

Table with columns: Сумма депозита, ед. валюты, Сроки, % годовых.

Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в белорусских рублях, заключенных с 17.06.2015 года до 01.04.2016 *

Table with columns: Сумма депозита, ед. валюты, Сроки, % годовых.

Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в российских рублях, заключенных до 01.04.2016 *

Table with columns: Сумма депозита, ед. валюты, Сроки, % годовых.

Для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» в долларах США и евро, заключенных с 25.11.2015 до 01.04.2016 *

Table with columns: Сумма депозита, ед. валюты, Сроки, % годовых.

Настоящие ставки применяются:
* для договоров срочного банковского вклада (депозита) «Система сбережений Линия роста 2.0» за исключением случаев автоматического увеличения срока их хранения в соответствии с пунктом 3.7 Условий.

www.belapp.by
ПОЗВОНИ В СВОЙ БАНК 136

■ Мінус чатыры нулі

Новыя грошы трэба ведаць «у твар»

Так, з першых дзён ліпеня ў нас з вамі з'явіцца новыя грошы. Тады будзе праведзена дэнамінацыя і замест старых звычайных банкнот узору 2000 года мы пачнем атрымліваць новыя папяровыя грошы і манеты ўзору 2009 года. **Маштаб аб'яўленай дэнамінацыі складае адзін да 10 тысяч, гэта значыць, сённяшнія 100 рублёў будуць роўныя адной новай капейцы.** У свой час Нацбанк, Мінгандлю і падатковае ведамства падрыхтавалі дастатковую колькасць тлумачэнняў па гэтай тэме, а мы гэтую інфармацыю неаднаразова агучвалі. Аднак цяпер, калі да гадзіны «ікс» засталіся лічаныя дні, мы вырашылі нагадаць нашым чытачам галоўныя моманты і нюансы будучай замены грошай.

НЕ ВАРТА СПЯШАЦЦА І НЕРВАВАЦЦА

Адразу папярэджу, што не мае вялікага сэнсу ў першыя дні ліпеня бегчы ў банк і банкаматы, каб абмяняць свае старыя банкноты на новыя. Часу гэта зрабіць у нас будзе дастаткова. Лічыце самі. Паралельнае абарачэнне розных нацыянальных купюр з адначасовым выманнем з гандлёвай сеткі старых грошай і замалачэннем іх на новыя працягнецца з 1 ліпеня да пачатку наступнага года. А вось з 1 студзеня 2017-га магазіны ўжо не будуць прымаць старых грошай.

Выкананне выявы манет можа рабіцца на любых матэрыяльных і нематэрыяльных носьбітах, за выключэннем сплаваў металаў.

Потым пачнецца другі этап, калі абмяняць старыя грошавыя знакі на новыя можна будзе з 1 студзеня 2017 года па 31 снежня 2019 года ўключна ў Нацыянальным банку, банках і нябанкаўскіх крэдытна-фінансавых арганізацыях Беларусі. З першага студзеня 2020 года па 31 снежня 2021-га ўключна старыя грошы на новыя можна будзе абмяняць толькі ў Нацыянальным банку. Цяпер усё. З 1 студзеня 2022 года грошавыя знакі ўзору 2000 года будуць лічыцца несапраўднымі. Калі падлічыць усе гэтыя этапы, то атрымаецца, што абмен расцягнецца на 5,5 года.

НАЯЎНЫХ ГРОШАЙ СТАНЕ МЕНШ

І менавіта таму іх стане прасцей лічыць, упэўнены ў Нацбанку. А вось сама дэнамінацыя ніякім чынам не павінна паўплываць на пакупніцкую здольнасць беларускага рубля, на курс нацвалюты да замежных валют, а таксама на фактычны ўзровень інфляцыі. Сумнявацца ў гэтым я нават нікому не раю, бо скажыце са ступенчай з цэнамі пасля дэнамінацыі будзе не толькі Мінгандлю, але і Адміністрацыя Прэзідэнта. У Нацбанку падлічылі, што да 1 ліпеня ў абарачэнні будзе знаходзіцца каля 600 мільярд грошавых знакаў

узору 2000 года. Для іх замены патрабуецца ўсяго 80 мільярд банкнот новага намінальнага ўзору і 400 мільярд манет. Гэта азначае, што значна скараціцца выдаткі на транспартаванне, пералік, захоўванне, дастаўку грошай да спажыўца. Увадзены манет — добра гэта ці дрэнна? «Тэрмін службы манеты складае ад 10 да 15 гадоў, а тэрмін службы разменнай банкноты дробнага наміналу — ад 6 да 12 месяцаў, і гэта ў самым лепшым выпадку», — адзначаюць у прэс-службе Нацбанка.

Банкнота наміналам 5 рублёў мае даўжыню 135 мм, а купюра ў 500 рублёў — 159 мм.

У ліпені ў нас з'явіцца 7 новых наміналаў банкнот і 8 наміналаў манет. Манеты будуць па 1, 2, 5, 10, 20 і 50 капеек, а таксама вартасці 1 і 2 рублі. У банкнотным шэрагу будзе мець 5, 10, 20, 50, 100, 200 і 500 рублёў. Спецыялісты банкаўскай сферы паведмляюць, што на першым этапе ў банкаматах самімі распаўсюджанымі купюрамі стануць новыя грошы наміналам 5, 10 і 20 рублёў, якія адпавядаюць 50 000, 100 000 і 200 000 сённяшніх. А вось 200 і 500 новых рублёў (2 міль і 5 міль рублёў у цяперашнім вымярэнні) ў банкаматах у ліпені мы не атрымаем. Банкноту ў 500 новых рублёў увогуле неабходна будзе папярэдне заказваць у банку.

ПАМЕР МАЕ ЗНАЧЭННЕ

Агульная канцэпцыя дызайну новых банкнот адпавядае дэвізу «Мая краіна — Беларусь». Кожная банкнота прысвечана адной з абласцей Беларусі і Мінска. У дызайне новых банкнот узору 2009 года захавана пераемнасць адносна банкнотнага шэрагу ўзору 2000 года ў частцы выкарыстання малюнкаў помнікаў архітэктуры і горадабудуўніцтва.

Некалькі слоў пра памеры папяровых грошай. Шырыня іх аднолькавая і складае 72 мм. А вось даўжыня розная, яна павялічваецца на 4 мм з кожным наступным ростам наміналу. Напрыклад, банкнота наміналам 5 рублёў мае даўжыню 135 мм, а купюра ў 500 рублёў — 159 мм.

5 рублёў. На адным баку гэтай банкноты намалевана Камініцкая вежа, якая знаходзіцца ў Брэсцкай вобласці, на адваротным — калаж, прысвечаны першым славянскім паселішчам (фрагмент скуранога пояса, драўлянае кола, малюнак старажытнага дзядзіна «Бярэсцэ»).

10 рублёў. Тут намалевана Спаса-Праабражэнская царква, якая размешчана ў г. Полацку Віцебскай вобласці, на адваротным баку — калаж, прысвечаны асветніцтву і кнігадрукаванню (кнігі, знак Францыска Скарыны, Крыж Еўдэрасіні Полацкай, фрагмент арнаменту).

20 рублёў. На гэтай паперы намалеваны палац Румянцавых і Паскевічаў у г. Гомелі, на адваротным ба-

ку — калаж на тэму духоўнасці (звон, Тураўскае Евангелле, старажытны горад Тураў, фрагменты рызбы).

50 рублёў. На прызднім баку банкноты намалеваны Мірскі замак, які знаходзіцца ў Гродзенскай вобласці, на адваротным — калаж, прысвечаны тэме мастацтва (ліра і лаўровыя галіны, пяро, папера, нотны стан).

100 рублёў. На гэтай банкноты намалеваны замак Радзівілаў, размешчаны ў г. Нясвіжы Мінскай вобласці.

«Тэрмін службы манеты складае ад 10 да 15 гадоў, а тэрмін службы разменнай банкноты дробнага наміналу — ад 6 да 12 месяцаў».

вобласці, на адваротным баку — калаж на тэму тэатра і народных свят (скрыпка, бубен, жалейка і сімвалы свят: Калядная зорка, каза, батлейка).

200 рублёў. На адным баку банкноты намалеваны Магілёўскі абласны мастацкі музей імя П.В. Масленікава, на адваротным — калаж, на тэму рамяства і горадабудуўніцтва (залаты ключ і пячатка г. Магілёва, кафля, фрагменты кованых кратаў).

500 рублёў. Гэта самая вялікая і дарагая айчынная банкнота, дзе на адным баку намалевана Нацыянальная бібліятэка нашай краіны, размешчаная ў г. Мінску, на адваротным — калаж, прысвечаны тэме літаратуры (пяро, чарніліца, вокладкі кніг, ліст папараці).

БЛІШЦАЦЬ, ХРУСЦАЦЬ І ЗВІНЯЦЬ

У новых грошай ёсць шэсць бачных ступеняў абароны.

Гэтыя асаблівасці новых купюр можа адрозніць любы дарослы чалавек. Акрамя таго, у банкнот ёсць яшчэ шмат нябачных ступеняў абароны, якія раскрываюцца толькі банкам, а асобныя ведае выключна Нацыянальны банк.

1. Вадзяны знак. Злева ад асноўнага малюнка на чыстым полі размешчаны лакальны паўтонавы вадзяны знак, які паўтарае фрагмент асноўнага малюнка прыздняга боку банкноты.

2. Ахоўная нітка. Металізаваная акнонка (ныраючая) тыпу, якая выходзіць на паверхню прыздняга боку банкноты ў выглядзе прамавугольніка, які ўтварае пункцірную лінію. Пры разгляданні банкноты на прасвет ахоўная нітка выглядае суцэльнай цёмнай паласой з негатыўным (светлым) тэкстам у прамым і перавернутым малюнку.

3. Пазнака для людзей з аслабленым зрокам. Геаметрычныя фігуры, надрукаваныя ў левым ніжнім кутку прыздняга боку банкноты, маюць павялічаную таўшчыню фарбавага слоя, дзякуючы чаму добра ўспрымаюцца навоабмац.

4. Сумяшчальны малюнак. Фрагменты выявы наміналу ўверсе злева на прызднім і ўверсе справа на адваротным баках банкнот сумяшчаюцца на прасвет, утвараючы суцэльны малюнак наміналу банкнот.

5. Схаваны малюнак. Пры разглядзе банкноты на прасвет у малюнку арнаменту, надрукаванага ў левай частцы прыздняга боку банкноты, відаць малюнак наміналу банкноты. (За выключэннем банкнот наміналам 5, 10 і 20 рублёў).

6. Колеразменлівая фарба (ОВІ). Пры нахіле банкноты лічы наміналу яе, які надрукаваны ў правым верхнім кутку адваротнага боку банкноты, мяняюць колер. (Толькі для банкнот наміналам 200 і 500 рублёў).

На аверсе (пярэднім баку) манет намалеваны Дзяржаўны герб Рэспублікі Беларусь, на рэверсе (адваротным баку) — лічбавы абазначэнні наміналу манет.

Зараз некалькі слоў пра манеты. 1, 2 і 5 капеек — чырвоныя, бо выраблены са сплаву сталі і пакрыты меддзю. Манеты наміналам 10, 20 і 50 капеек выраблены са сталі і пакрыты меддзю і латунню, таму яны маюць жоўты колер. Акрамя таго, жоўтыя манеты маюць рант насаяння з сегментамі. А вось металіч-

ныя рублі пакрыты меддзю і нікелем.

Манета наміналам 1 рубль будзе белага колеру. Яна выканана са сталі, пакрыта меддзю і нікелем. Яе дыяметр — 21,25 мм, маса — 5,60 г, таўшчыня — 2,30 мм, рант з насечкай. Самай дарагой і прыгожай з'яўляецца манета наміналам 2 рублі, якая зроблена са сталі, але мае адрозніваць два колеры. Яе кольца пакрыта меддзю і латунню і мае жоўты колер, а сярэдзіна — меддзю і нікелем, таму мае белы колер. Дыяметр двухрублёвай манеты — 23,5 мм, маса — 5,81 г, таўшчыня — 2 мм. Тут рант ужо з надпісам.

НЕ СЛУХАЦЬ МАХЛЯРОЎ

Спецыялісты рэгулятара адзначаюць, што манеты таксама абаронены. Галоўны спецыяліст галоўнага ўпраўлення наўянага грошавога абарачэння Нацбанка Марына Дзёміна паведмляе, што «ў першую чаргу трэба ўлічваць сплав металаў, з якіх яны зроблены, розны дыяметр, выкананне ранта манеты з насечкамі пэўнага памеру, а таксама дробныя дэталі, якія складаюць падрабязны і саматужныя умовах». Паводле слоў прадстаўніка Нацбанка, для касіраў і банкаўскіх работнікаў ёсць дадатковыя ахоўныя прыкметы, якія можна праверыць з дапамогай спецыяльных прыбораў.

А ўвогуле, кіраўніцтва Нацбанка яшчэ летась паведміла, што новыя грошавыя знакі ў наўянае абарачэнне ўводзяцца толькі з 1 ліпеня 2016 года, а да гэтага часу ніякі абмен праводзіцца не будзе. Таму, калі нехта прапануе вам ажыццявіць прамы абмен да гэтага часу, не пападайцеся на вуду махляроў.

Марына Дзёміна на гэты конт паведміла, што, згодна з паставой праўлення Нацбанка, выбар выявы банкнот можа выконвацца на матэрыяльных і нематэрыяльных носьбітах. Але пры гэтым ёсць пэўныя ўмовы: пры аднабоковай выяве носьбіта памер копіі павінен складаць менш за 75% або больш за 125% ад рэальнага памеру банкнот. Пры двухбоковай выявы выкананні — менш за 50% або больш за 200% ад арыгінала.

Акрамя таго, выкананне выявы манет можа рабіцца на любых матэрыяльных і нематэрыяльных носьбітах, за выключэннем сплаваў металаў. «З пластыка — калі ласка, можае рабіць; пачаў капіраваць манету з металу — нажывеш непрыемнасці», — сказала Марына Дзёміна.

Сяргей КУРКАЧ. kurkach@zviazda.by

■ Абмяркуем

ФОРМУЛА ПОСПЕХУ: НАВУКА ПЛЮС БІЗНЕС

«Нельга ад вучонага, які вылучае ідэю і даводзіць яе да канчатковага прадукту, патрабаваць, каб ён яшчэ гэты прадукт і ўкараняў», — такую думку выказаў падчас пасяджэння Рэспубліканскага маладзёжнага савета пры міністры адукацыі кіраўнік галоўнага адукацыйнага ведамства Міхаіл Жураўкоў.

Якім чынам трэба арганізаваць навуковую дзейнасць моладзі, каб атрымаць для эканомікі максімальны эффект? Якія навуковыя кірункі сёння самыя перспектывныя? Ці дастаткова дзейнай нарматыўна-прававой базы для працы навуковых калектываў? На ўсе гэтыя пытанні ўдзельнікі савета паспрабавалі знайсці адказ. Пасяджэнне прайшло на базе Нацыянальнай акадэміі навук. Да дыскусіі далучыліся старшыня Прэзідыума НАН Беларусі Уладзімір Гусакоў, галоўны вучоны сакратар НАН Беларусі Аляксандр Кільчэўскі, старшыня Вышэйшай атэстацыйнай камісіі Беларусі Генадзь Пальчык і маладая вучоная з акадэміі.

— Укараненне інавацый у вытворчасць — адна з тэм Усебеларускага народнага сходу, — адзначыў міністр адукацыі Міхаіл Жураўкоў. — Кіраўнік дзяржавы паставіў перад краінай амбіцыйную задачу — стварыць больш як 50 тысяч новых працоўных месцаў. Я ўпэўнены, што інавацыйная дзейнасць у навуцы дапаможа нам яе вырашыць. Новыя працоўныя месцы будуць стварацца менавіта ў сферы навукова-тэхнічных і інавацыйных распрацовак і тэхналогій. І тут галоўная роля адводзіцца маладым. Стварэнне эканомікі ведаў — задача, найперш, для маладога пакалення. Што тычыцца навуковых даследаванняў, то я лічу, што адны спецыялісты павінны займацца фундаментальнымі даследаваннямі ў навуцы, а іншыя — працуюць у вытворчасць.

Міхаіл Жураўкоў заўважыў, што падрыхтоўкай эканамістаў для самых розных сфер сёння займаюцца практычна ўсе ВНУ. Але калі патрабуецца малады эканаміст з неардынарнымі ідэямі і рашэннямі, то чамусьці такога праблематычна знайсці. «Магчыма, гэта наша слабая месца? — задаў зусім не рытарычнае пытанне Міхаіл Жураўкоў. — Ка-

лі мы разбяромся, чаму так адбываецца, то адразу розка рушым наперад...» — Нацыянальная акадэмія навук у якасці пляцоўкі для абмеркавання перспектыв дзейнасці маладых навукоўцаў была абрана зусім не выпадкова, — адзначыў старшыня Прэзідыума акадэміі Уладзімір ГУСАКОЎ. — Акадэмія — магучая вытворчая карпарацыя, якая аб'ядноўвае 16 тысяч супрацоўнікаў. Толькі за апошняю п'яцігодку ў нас было створана 48 новых навукаемістых вытворчасцяў. Прычым Акадэмія — маладая арганізацыя: за апошнія пяць-сем гадоў доля маладых навукоўцаў у нас вырасла з 18 да 25 працэнтаў. І апошнія тры гады гэта лічба застаецца стабільнай. Лідэруе па колькасці маладых навукоўцаў фізика-тэхнічнае аддзяленне.

— Павышэнне эфектыўнасці навуковай дзейнасці моладзі павінна ўяўляцца з дзяржаўнымі праграмамі, якія ўжо зацверджаны і прайшлі шматступенчатую экспертызу, — выказаў сваю пазіцыю старшыня Вышэйшай атэстацыйнай камісіі Генадзь ПАЛЬЧЫК. — Калі казаць пра абарону дысертацыйных работ, то хацелася б, каб яны мелі больш актуальны характар. Мы вельмі шмат гаворым пра даследаванні пятага і шостага эканамічнага ўкладу, але звычайна маем на ўвазе тэхнічны, вытворчы бок гэтага пытання. Насамрэч, вельмі важную ролю сёння іграюць і даследаванні ў галіне гуманітарных навук, якія могуць сур'езна праналізаваць новыя выклікі часу — іх негатыўны ўплыў на фарміраванне асо-

бы маладога чалавека і на ўсё грамадства. На жаль, прагрэс нясе не толькі карысць. Я лічу інтэрэнт вярнілім полем дзейнасці для даследаванняў медыкаў, псіхологаў, педагогаў, філосафаў і іншых вучоных.

Генадзь Пальчык нагадаў пра сур'езную дзяржаўную падтрымку таленавітых маладых вучоных у выглядзе штогадовага прызначэння на конкурснай аснове 100 прыздэцкіх стывендыяў. Акрамя істотнай фінансавай падтрымкі стывендыяты атрымліваюць таксама і права на льготнае крэдытаванне будучыня жытла. Многія гэтай магчымасцю карыстаюцца.

— Таму я заклікаю вас рыхтаваць вынікі сваёй навуковай дзейнасці ў якасці кваліфікацыйнай працы, перамагаючы на конкурсе, будаваць сабе жыллё і вырашаць дэмаграфічную сітуацыю, — дадаў ён.

У ходзе пасяджэння былі прадстаўлены прыклады паспяховай распрацовак маладых вучоных Нацыянальнай акадэміі навук, якія знаходзяцца на этапе ўкаранення ці ўжо ўкаранены ў вытворчасць на даследна-прамысловых участках, у тым ліку ў выніку рэалізацыі міжнародных праектаў у галіне біялогіі, электронікі і транспартных тэхналогій, забеспячэння харчовай бяспекі краіны. Маладыя навукоўцы прадставілі свае праекты ў сферы біятэхналогій, IT-тэхналогій, нанатэхналогій, фізікі і робататэхнікі.

Надзея НИКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

■ Новыя магчымасці

СОСНЫ НА МАРСКІМ БЕРАЗЕ СТАЛІ БЛІЖЭЙ

«Белавія» адкрыла прамы рэйс у Палангу

Да Балтыйскага мора цяпер можна дабрацца за пару гадзін: штодзень па нядзелях на літоўскі курорт будзе адпраўляцца самалёт з Беларусі. Квіткок каштуе сур'езна з наземным транспартам, затое выйгрыш у часе — відавочны. Акрамя таго, для беларускіх падарожнікаў з'явіліся новыя магчымасці для трансферу. Карэспандэнт «Звязды» ўпэўніўся ў гэтым, злётаўшы ў Палангу самым першым рэйсам.

Трэба адзначыць, што рэйс мае статус сезоннага — самалёт «Белавія» будзе лётаць на літоўскі курорт толькі да пачатку верасня. Кошт білета ў эканом-класе ў адзін бок разам з усімі зборамі — 55 еўра, туды-назад — 99 еўра. Паводле слоў намесніка гендырэктара «Белавія» Ігара ЧАРГІНЦА, такая невысокая плата за камфортны пералёт была сфарміравана дзякуючы супрацоўніцтву з літоўскімі калегамі: па-першае, кампанія падпісала спецыяльнае пагадненне з муніцыпалітэтам Палангі, паводле якога рэйс прафінансавала Мінтрансарту краіны-суседкі, па-другое — аэрапорт курорта анізіу цэны на абслугоўванне для беларускіх самалёту.

Дарчы, выконваць палёты будучы пераважна Boeing 737-500, у машыну гэтай мадэлі змяшчаецца амаль паўтары сотні пасажыраў. А вось першы палёт праходзіць на Bombardier CRJ-200, усе 50 крэслаў якога, нягледзячы ні на ўсё сэнсава «пілотны» статус рэйса, запоўнены.

— Гэта ўжо другі наш маршрут у Літву пасля Вільнюса, — кажа Ігар Чаргінец. — Мы разлічваем, што калі рыстаці імі будучы пераважна турысты, бо Паланга для беларусаў — гэта без пераборшвання «родны» курорт. Магчыма, нашы паслугі зацікаваць і бізнесменаў з абедзвюх краін, хоць мы разумеем, што для іх палёт раз на тыдзень — не вельмі зручны варыянт. Але цяперашні сезон — гэта толькі «пробны шар». Пасля мы паглядзім на вынікі і, магчыма, у наступным годзе можна будзе размаўляць пра павелічэнне частаты рэйсаў.

— Матывацыя адкрыцця рэйса простая — беларусы вельмі любяць Палангу, — лічыць камерцыйны аташ Пасольства Літоўскай Рэспублікі ў Беларусі Відмантас ВЕРЫЦКАС. — У кагосьці наш го-

Фота Дзяніса ТКАЧОВА.

рад выклікае прыемныя ўспаміны аб мінулым, у іншых ён проста на слыху. Таму спадзімае, што шлях на курорт стане для вашых грамадзян больш зручным, а рэйс застанецца ў сетцы «Белавія» на доўгія гады. Летась Літву наведала 164 тысячы турыстаў з Беларусі, сёлета гэты паказчык павінен яшчэ больш вырасці. Безумоўна, тэмпература вады ў Балтыйскім моры не самая зручная для купання, але беларусы абавязкова знойдуць, чым сябе забавіць у Паланзе.

З'яўленнем новага маршрута задаволены і намеснік гендырэктара Нацыянальнага аэрапорта Мінск Васіль КОРНЕЎ. Новыя транзітныя магчымасці для пасажыраў з розных краін — гэта заўсёды выдатна.

Адна з пасажыраў першага рэйса ў Палангу — мінчанка Кацярына. Дзяўчына ляжыць на балтыйскае ўзбярэжжа ўпершыню, раней аддавала перавагу лідэўным курортам. Але магчымасць прывесці адразу тры тыдні на моры за невялікіх выдаткаў (тур «усё ўключана» каштаваў для яе 650 еўра) сыграла сваё. Акрамя гэтага, доктар рэкамендаваў балтыйскі бераг як выдатнае месца для адраўлення. Наўянасьц прамога авіярэйса паслужыла дадатковым аргументам «за» — стацьця ў памежных чаргах і падоўгі чакаць у наземным транспарце не прыйшлося.

— Паланга добрая тым, што гэта курорт на любы густ і бюджэт: тут можна знайсці як танныя апартаменты, так і «п'яцізоркавыя» гасцініцы, — значае дырэктар турыстычнай кампаніі «Вакол свету» Марына КАНДРАШОВА. — Адушчаць занятак сабе ў гэтым горадзе могуць і аматары актыўнага адпачынку, і пен-

сіянеры. Кошты на туры з улікам авіяпералёту ў нас пачынаюцца ад 210 еўра на чалавека за адзін тыдзень адпачынку. Самы дарагі варыянт — двухтыднёвы візіт з пражываннем у «п'яцізоркавай» гасцініцы абыдзецца ў 1100-1200 еўра на адну персону. Дарчы, мы прапануем туры не толькі для беларусаў, але і для расійан з вылетам з Масквы або Санкт-Пецярбурга.

...Тым часам самалёт ужо на пасадкай паласе. У паветры мы былі ўсяго 45 хвілін. Разам з «руленнем» па ўзлётна-пасадкачай і іншымі працэдурамі атрымліваецца трохі больш за гадзіну. А за шклом ілюмінатара ўжо ззяе блакітам Балтыка.

■ Смачна есці!

Эх, халадніку б ды клёцак па-вясковаму...

Больш за сто аб'ектаў грамадскага харчавання сталіцы возьмуць удзел у 10-м Тыдні Беларускай кухні, які адбудзецца ў Мінску з 27 чэрвеня па 3 ліпеня, паведмілі ў галоўным упраўленні спажывецкага рынку Мінгарвыканкама.

Мерапрыемства арганізуюць у кожным адміністрацыйным раёне горада ў розных па тыпе і фармаце аб'ектах грамадскага харчавання. Гэтым разам спажыўцам прапануюць пяць наступных страў нацыянальнай кухні: закуску з селядца з бульбай (45 тысяч рублёў), агурочны халаднік (25 тысяч рублёў), пізы з мясам (65 тысяч рублёў), клёцкі па-вясковаму (70 тысяч рублёў), мядова-бірозавы напой (20 тысяч). Стравы будуць прыгатаваныя на адзінай рэцэптурцы і тэхналогіі, а таксама прапануюцца наведвальнікам па адной цэне незалежна ад класа і тыпу аб'екта грамадскага харчавання. Такі блок страў распрацаваны сумесна з шэф-кухарам аб'екта грамадскага харчавання беларускай нацыянальнай кухні.

Нагадаем, што праект стартаваў у сталіцы ў верасні 2013 года. У папярэдніх Тыднях наведвальнікам прапанаваліся «Плата слянская», «Поліўка грыбная», «Бабка бульбяная», «Дранкі са смятанай», «Пячыхаста з свінога кумпяка» і «Вершчак з грэчанымі білінамі», закуска з курцы з вяндлінай і зялёным гаршкам, суп халадны са шчаўра са смятанай і маладой бульбай, рыба на топленым масле з запечанай бульбай, калдуны з мясам, закуска слянская, суп «Грамацка», боршч па-віленску, рыбнік з тоўчанай бульбай і белым соусам, пчыста з бульбянымі драпікамі і кменным соусам, гуляш па-радывілаўску з грэцкай кашай і інш. Многія аб'екты ўключылі гэтыя стравы ў пастанянае меню, паколькі яны карысталіся вялікім попытам у наведвальнікаў. Вызначалася і кола пастаянных кліентаў — аматараў нацыянальнай кухні. Влікуюцца цікаваць да Беларускай кухні прапуюць і госці горада, асабліва замежнікі.

Сяргей РАСОЛЬКА

Яраслаў ЛЫСКАВЕЦ. lyskavets@zviazda.by

